№ 29. Treschdeen, 17. Julijâ. 1885.

Sludinajumus nem preti:
Jelgawâ pee Lankowska un Likopa kgeem, Katolu eelâ № 5, Höpkera namâ, un Rihgâ pee Richtera un beedra kgeem (sludinajumu ekspedizijâ no Rudolfa Mosse), Leelajâ Muhku eelâ № 13, pretim Doma basnizai.

Maksa par sludinajumeem:
8 kap. par sihku rakstu rindinu; pahrtulkoschana iš sweschahm walodahm par brihwu.

Latweeschu Awises.

Isnahk weenreis nedelâ.
Maksa, Jelgawâ sanemot: par gadu — 1 rubl.
Maksa, pahr pastu peesuhtot: par gadu — 1 rubl. 50 kap.
Ekspedizija: Jelgawâ, Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê.
Redakzijas adrese: Jelgawâ, Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê.

„Latw. Aw." war apstelleht:
Jelgawâ: Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê, Paleisas eelâ № 2, „Latw. Aw." ekspedizijâ. — **Bauskâ:** Steina kga apteeki. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê. — **Rihgâ:** Richtera un beedra kgu kantori, Leelajâ Muhku eelâ № 13, pretim Doma basnizai. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs.

64. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstelleht:
Walmeerâ: Trey kga grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolffa kga grahmatu bodê. — **Pehterburgâ,** pee Pehterburgas zeen. Latw. draudses mahzitaja. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kà ari **Kursemê.**

Par sinu.

No 1. Julija war apstelleht „Latweeschu Awises" lihdſ gada beigahm. Makſà: 70 kap. Jelgawâ ſanemot un 1 rubli pahr paſtu.

Kas iſglihtiba ir?*)

No K. Kundſina.

Gadu tuhkſtoſcheem zilweki dſenahs pehz iſglihtibas. Muhſu laikôs „iſglihtibas" wahrdô dſirdams gandrihſ katra mutê; ſkolas, grahmatas, awiſes, beedribas zilwekus uſ to ſkubinaht ſkubina. Bet kad praſitu, kas iſglihtiba ihſti ir, tad reti kahdi mahzetu pareiſi atbildeht un wehl retaki kahdi to iſſkaidrodami buhtu weenis prahtis. Un tomehr, jo ſwarigaka leeta, jo wairak peenahkahs to ſkaidri atſiht un to zeku paſiht, kà pee tahs nahk. Neſapraſchana un nepareiſa atſihſchana un iſtureſchanahs atſchkir un iſklihdina tos, kas dſenahs pehz weena mehrka un nowed pehzgalâ uſ nezeleem, no kureem wairs newar atgreeſtees, un padara to mantu par lahſteem, kurai bija buht par ſwehtibu.

Wahrds „iſglihtiba" muhſu walodâ wehl it jauns. Lihdſ ſchim ta weetâ wairak ſazija „mahziba", kà: „mahzihts zilweks", „ſmalki mahzihts wihrs", „augſti mahzitas kahrtas". Bet „iſglihtots zilweks", „kauſchu iſglihtiba" u. z. — ſchee wahrdi ne ſen tik zehluſchees, daſcheem wehl tahdi paſweſchi un tapehz ari nepatihk. Bet jaunais wahrds „iſglihtiba" muhſu walodâ tapehz zehlees, ka wezais wahrds „mahziba" nepeetika; jo ſchis wiſpirms apſihmê tik to, zik un ko kahds mahzijees, zik winſch mahk un ſin, kamehr wahrds „iſglihtiba" neſihmejahs wis tikai uſ to, zik un ko kahds mahzijees, ſin, mahk, prot, bet apſihmê to wiſu, zik pee tahda zilweka, tà ſakot, no glihtuma, glihtibas redſams, ne tikai pulka ſinaſchanâ, dauds mahzeſchanâ, bet eekſch wiſas dſihwes iſtureſchanahs, gan domajot un darot, gan atſihſtot, ſajuhtot un eegribot, tahdâ paſchâ ſinâ kà runajam no glihti apkoptas mahjas, glihti pataiſita darba. To wiſu noſauzam ar weenu wahrdu par „iſglihtibu". Jo daſchs, kas pulka ſin un dauds mahk, nepelna wis wehl wahrda „iſglihtots"; zits atkal, kas maſak mahzijees, peeſkaitams pee „iſglihtoteem".

*) Schi runa ir no Smiltenes mahzitaja K. Kundſina kga jau kahdu laiku atpakaļ Walmeeras Latweeſchu beedribâ tureta un ari no mehneſcha lapas „Auſtruma" nodrukata; tamdehļ warbuht jau ſchim waj tam buhs paſihſtama. Bet eewehrojot, ka ſcho ſkaits war tikai buht maſs, ſalihdſinot ar muhſu laſitaju pulku, eſam pahrleezinati, ka wiſeem buhs itin pa prahtam, kad tik kreetnu bomu pilnu rakſtu paſneedſam leelakai publikai. Pee tam mums ari wehl zits eemeſls: K. Kundſina mahzitaja kungam, kà dedſigam tauteſcham, kas nepeeder wis pee teem wadoneem, kas ſawu tautu iſleetà kà ſlauzamu gowi, pehdejâ laikâ bija japeedſihwo daſch-daſchadi uſbruzeeni un nizinaſchanas, un tamdehļ nu ſchis waj tas, kas winu tuwaki nepaſihſt, warbuht ſahzis ſchaubitees, waj ſchis wihrs ari ir ihſti uſtizams Latweeſchu tautas draugs; jo tas jau ikkatras ſamaſchanas panahkums, ka arweenu kahda druſzina no winas aplamatam peelihp klaht, lai tas ari buhtu deewſſin zik newainigs. Bet ikkatrs, kas negrib tihſchâ un kaunâ prahtâ goda wihra wahrdus pahrpraſt, zaur ſcheit nodrukato runu war pahrleezinatees, kahds gars wina ſazeretajam peedſihwo.

Kas iſglihtiba ihſti ir, kahdai waijaga buht ihſtai iſglihtibai, un kà pee tahs nahkam?

Kas iſglihtiba ihſti ir — to wiſi weenadi ne-iſprot un ne-iſtulko. Jau tahs tautas, kas wezôs laikôs bija iſglihtotas par wiſahm zitahm, un ar kuru gara mantahm wiſa Eiropa iſglihtojuſees zgureem gadu ſimteneem un tuhkſtoſcheem lihdſ ſchai baltai deenai — wezee Greeki un Romeeſchi — katra ſawadi ſpreeda pahr iſglihtibu.

Pee wezajeem Greekeem meeſâs wahrguļa zilweks newareja buht pilnigi iſglihtots; jo winu ſakamais wahrds bija, ka tikai weſeligâ meeſâ mahjojot weſeligs gars. Joprojam wini tureja par ne-iſglihtotu katru, kas nepeedereja pee winu tautibas; wiſus Negreekus tee noſauza par „barbareem", t. i. tik dauds kà par praſteem, rupjeem ļaudihm. — Wezee Romeeſchi gan tureja godâ Greeku augſtahs gudribas un daiļahs mahzibas, bet ihſti iſglihtotam Romeeſchu zilwekam waijadſeja buht ſinatajam un ſapratejam ari walſts dariſchanâs. — Widus laikôs, kur ahrigà wara panehma gandrihſ wiſu taiſnibu, iſglihtibai weeta palika tik kluſajôs kloſteru muhrôs, un preſteru un muhku kahrta bija winas pirmee kopeji.

Pagahjuſchais gadu ſimtenis un muhſu laikmets top dehweti wiſpahrigi par iſglihtibas un attihſtibas laikeem. Par iſglihtoteem tad noſauz juku jukahm gan tahdus, kas mahzijuſchees augſtakâs ſkolâs, gan tahdus, kas runà dauds walodu, kam pulka grahmatu un awiſchu mahjâs, kas peeder pee daſchadahm beedribahm, gan tahdus, kas dauds zelà bijuſchi pa ſweſchahm ſemehm, kas peenehmuſchi ſmalkakas dſihwes eeraſchas, kas ſmalkaki turahs un gehrbjahs un ſateekahs ar augſtakahm kahrtahm. Tahdus, kas turahs weenteeſigi unnaw bijuſchi nekahdâs leelâs ſkolâs, bet kluſu dſihwo ſawam amatam un darbam, noſauz par weenkahrſcheem zilwekeem un weſelajai ļauſchu kahrtai, kurai darbs un dſihwe pa-eet ſemi apſtrahdajot un kopjot, nemahs peelikt tihru ne-iſglihtibu par paſtahwigu ſihmi un ihpaſchibu, kà ſakams wahrds rahda: praſts, rupjſch, dumſch — kà ſemneeks.

Bet kad iſglihtiba peederetu tik kahdai ſinamai tautai, kahrtai, kahdam ſinamam laikmetam, par ko tad wiſi pehz tahs dſenamees? No ſawas kahrtas wiſi jau ne-iſtikſim ahrà; kas tad pahri paliks? Tad jau taiſniba teem, kas leedſ ſemneeku behrneem tahļak mahzitees un iſkoptees, ſazidami, kas tad ſemi apſtrahdaſchot, ja wiſi paliks ſchot par kungeem? Bet leeta naw wis tà. Iſglihtotees ſemneeks war — par ſemneeku palikdams; iſglihtotees amatneeks war — ſawu amatu godam kopdams; iſglihtotees augſtakahs kahrtas lozekļi war — katrs tanî palikdams. Tamdehļ naw wis wehl weenam maiſe janem noſt no otra. Pahreeſchana no weenas kahrtas otrâ, no ſemakas augſtakâ, zits kas ir, nekà iſglihtiba. Tahda ir waijadſiga un dabiga zilweku dſihwes kuſteſchanâ, tàpat kà uhdenim tezeſchana, kà kokeem augſchana. Laika greeſchi un paſchu eeſpehja tai noleek zeļu un mehru. Bet ihſta iſglihtiba ir wiſu laiku, tautu, kahrtu kopu manta, kas atrodama gan pilîs, gan buhdinâs, gan pilſehtâs, gan uſ ſemehm, gan pee arkla un ezeſchahm, gan pee rakſtamà galda. Sinams, mehra ſtarpiba gan ir ſtarp to iſglihtibu, kas dota weenteeſigam zilwekam, un ſtarp to, kurà mahzihts zilweks eenehmees, tàpat kà iſglihtiba iſſchkirama pee paſchas mahzitahs kahrtas, gan ſtarp tahdeem, kas iſkopuſchees wiſpahrigâ ſinaſchanâ, gan ſtarp teem, kas kopuſchi ſewiſchkas ſinatnibas, kà teeſas waj dakteru leetas, Deewa wahrdu mahzibas, dabas, walſts waj politikas ſinas.

Tà tad redſam, ka iſglihtiba naw kahdas ſinamas ſemes, tautas, kahrtas ihpaſchums, bet wina ir zilweka dwehſeles iſkopſchana, un dwehſele ir wiſeem zilwekeem, wiſôs laikôs, wiſâs ſemês, wiſâs tautâs. Dwehſele noſihmê wiſu zilweka gara dſihwi. Dwehſeli iſkopt, tik dauds buhtu kà modinaht, zelt, ſkubinaht, ſtiprinaht wiſus zilweka gara ſpehkus, lai tee peenemtos ſawâ bagatibâ un pilnibâ, ſawôs augſtumôs un dſiļumôs.

Tuwaki apſkatotees ſchee dwehſeles jeb gara dſihwes ſpehki parahdahs uſ trim puſehm, kà prahta, ſirds un padoma iſkopſchana. Tee trihs naw noſt atſchkirami weens no otra, bet wiſi nahk no weena awota un ateet tanî atpakaļ, itin kà warawihkſnas krahſas zeļahs no weenas un tahs paſchas ſaules gaiſmas un it kà puku ſeeds wairak lapinahm ſtahw weena kahrtina galâ.

I. Prahta iſkopſchana. Prahts zilwekam no Deewa dots preekſch atſihſchanas un ſapraſchanas. Lopeem ari ſaws prahts. Sunis paſihſt ſawu kungu, tam ir paklauſigs un uſtizigs; ſirgs it labi ſin ſawu kopeju un uſſweeds tam, ehſt gribedams. Daſchs ſirgs ar ſawu ſapraſchanu apkaunejis ſawu brauzeju, kas dſehrumâ, waj meegâ noklihdis no zeļa un ſirgs to pahrwed mahjâs. Zik ſirgi ſmalki iſmahzami, to redſam tà ſauzamajâs ſirgu ſkolâs jeb zirkôs, kur brihnidamees brihnamees, ka tahdam lopam tikai walodas truhkſt, kas to daritu lihdſigu zilwekam. Bet tahda lopu prahta iſkopſchana ir noradinaſchana. Ko zilweks winam rahda un dara preekſchâ, ar balſi uſſaukdams un pahtagu klaht ſtahwedams, to tahds kuſtonis redſedams un dſirdedams eemanahs un dara pakaļ. Bet zilweka prahtam eedots, ne tikai noſkatitees un noklauſitees, ko zits dara, bet paſcham mekleht, klauſchinaht, kas katra leeta ir, kapehz ta tahda, waj ta arweenu tahda bijuſi. Tas nepahrdomà un neſpreeſch tikai pahr redſamahm leetahm, bet ari pahr neredſamahm, pee wiſahm mekledams un klauſchinadams, kas winas pehz ſawa eeſahkuma un gala ir, ar wahrdu ſakot: kas pateeſiba ir. Pateeſiba prahta iſkopſchanai ir mehrs un gala mehrkis.

Kas pateeſiba ir — diwejadi war praſiht: tà kà Pilatus Jeſum praſija — kas ir pateeſiba — pats pee ſewis domadams, pateeſibas nemaſ ne-eſot, jeb katram eſot ſawa pateeſiba, un meli brihſcham ari warot buht pateeſiba; jeb waj atſihſtot, ka pilnigahs pateeſibas naw neweenam zilwekam, bet ka pateeſiba mums wiſeem rahdita, dota, lai pehz tahs dſenamees, to meklejam, jo wina ir muhſu ſtarpâ un mehs eſam tanî, tik pat kà gaiſmâ, kurâ dſihwojam, kà gaiſâ, kuru ee-elpojam. Pateeſiba ir Deewa dahwana zilwekeem,

Paſpahrnê.

Mahtes gredſens.

(Aiſtahſtijis — J. Schiffers.)

(2. Turpinajums.)

IV.

Zeenigà v. Weinberga kdſe bija uſ ſcho pretoſchanos ſagatawojuſees; bet winas drauga paſinojums winu wehl wairak iſbeedeja.

Schahdu pretibu un droſchſirdibu wina nebija gaidijuſi.

„Kà ſchi waſanke to tik manà namâ uſdrihkſtahs?" wina pikti iſſauza. „Waj tad wina pati to nejuht, ka wina ſchinî namâ ſweſchineeze, ka winai wehl par to japateizahs, ka ſcheitan drihkſt uſturetees?"

„Wina atſauzahs uſ ſawahm teeſibahm," Schulzs, plezus paraustidams, atbildeja, „un winai neweens to nedrihkſt leegt, kamehr teſtamente naw paſludinata."

„Bet to tak wina waretu ſajehgt, ka ta no mantoſchanas iſſlehgta!"

„Pehz ſajehgas gan, bet likumi ſchahdas leetas ne-eewehro!"

„Nu lai tad tas paleek," v. Weinberga kdſe nikni ſazija, „ſchi ſadurſchanahs nebija waijadſiga, kad mehs —"

„Bet atwehleet, — tam tomehr waijaga notikt," Schulzs nopeetni peeſihmeja; „tagadejà buhſchana pagehr, rakſtamo galdu iſmekleht."

„Nu tad dareet to."

„Leonijas klahtbuhſchanâ?"

„Es zita lihdſekļa neſinu, kà winu iſ iſtabas iſraidiht, un ari netizu, waj Juhſu baiļoſchanahs pamatiga."

„Labpraht to tiz, ko wehlahs," Schulzs ihgnuma pilns atteiza.

„Droſchiba ir labaka, nekà palaiſchanahs."

„Ne-eſeet, Jete, tik weeglprahtigi; apdomajeet, ka v. Weinberga kgs pehdejâs deenâs bija nopeetns un niknuma pilns, ari brihſcham ļoti domigs; tuwu preekſch wina nahwes bijuſchee ſtrihdi wareja dot deewſgan eemeſla, agrako teſtamenti apgahſt.

Ja nu kahda wehlak taiſita, Jums ſkahdiga teſtamente atrodahs, tad wairs ſchehloſchanahs nepalihdſ, ka ſawu noluhku ne-eſam deewſgan ſtingri weduſchi galâ.

Waj tad tas newar buht, ka winſch ſawu mantu behrneem noraksſtijis, un Jums tikai kahdu maſu uſturas daļu nolehmis?

Un ja manta behrnu aiſſtahwju, bahrgu wihru rokâs nahk, tad —"

„Waj Juhs to pateeſt tizeet, ka nelaikis tà buhtu darijis?" v. Weinberga kdſe iſbihjuſees jautaja.

„Pee nomireja ſchaubigà prahta tas wiſs wareja notikt.

„Ja, ſchaubigs winſch bija!"

„Nu, tad jo ſliktaki; atminatees, ka ari Juhs ſawu waru pahr winu bijaht ſaudejuſchi, kad mani gribeja aiſdſiht."

Weinberga kdſe ſtaigaja pa iſtabu ſchurp un turp; winas drauga wahrdi to bija eebaidijuſchi; ta apnehmahs wina padomam klauſiht.

„Buhtu wiſs labi, ja Leonija nebuhtu tanî iſtabâ, un winas klahtbuhſchanâ tadſchu newaram pehz papihreem mekleht; pret jaunahs kundſes gribu ari newar lihki aiſneſt; zaur to iſzeltos namâ un wiſâ ſahdſchâ troksnis."

„Ja, ja, darat, kas waijadſigs," wina pehz brihtina runaja. „Jums, Eduard, taiſniba; neko nedrihkſtam kaweht, lai mantojumu apdroſchinatu. Dodeet padomu!"

„Runajeet ar winu paſchu."

„Bet kad wina nepadodahs?

„Tad ir ziti lihdſekļi jamehgina."

„Par peemehru?"

Schulzs paraustija plezus.

„Muhſu apteekî ir meega ſahles; domaju, ka wina ſcho wakar', labpraht dſers kahdu glahſi wihna."

Weinberga kdſe pamahja, ſchim padomam peekriſdama, un druſku apdomajuſees, iſgahja.

„Noſchehlojama Leonija," v. Weinberga kdſe, pee tahs ee-eedama, mihligà balſî iſſauza; „Schulza kgs Jums pateeſt ir pahri darijis."

Leonija uſluhkoja ſawu pamahti ļoti iſbrihnijuſees; bet wina tuhlit paſina, ka ſchi laipniba tikai bija leekuliba.

„Winſch paklauſija Juhſu pawehlei," Leonija atbildeja; „kad winſch turklaht tik bahrgs iſrahdijahs, tad tam gan laikam bija ſaws eemeſls un teeſibas, tahdam buht."

Jete koda lupâs, ſcho teikumu it labi ſapraſdama.

„Winam nebija nekahdas teeſibas, tahdam buht; winſch, gribedams manu uſdewumu iſpildiht, zaur Juhſu pretoſchanos buhs aiſmirſis kà ja-iſturahs.

„Waj winam kahdas teeſibas, man pahrmeſt, ka es ſchinî namâ eſot ſweſchineeze?"

„Gan nè, bet nedufmojatees pahr to uſ winu; winſch ir uſtizigs ſulainis."

„Jums warbuht wairak nekà ſulainis ween, bet manâs aziš winſch ir mana tehwa ſlepkawa."

„Leonija!" v. Weinberga kdſe pikti iſſauza, „kà Juhs wareet tà apwainot —?"

„Saproteet mani labi," Leonija nopeetni runaja; „es nerunaju no praſtas ſlepkawibas, bet ka zaur winu, Schulzu, tas ir nahzis. Kaut gan par katru ſchi nama atgadijumu ne-eſmu ſinas dabujuſi, tad tomehr ſinu, ka zaur Schulzu ir tehwam dauds behdu un ſirdehſtu bijuſchi, un tahdà ſinà Juhs gan newareet ļaunotees, ka es ſcho zilweku eenihſtu."

„Juhs winu eenihdeet, Leonija, un ſchis eenaids Juhs wed par tahlu. Zeenijamà kdſe! Launs ween Jums no wina teikts, un Juhs tizeet tahdahm teikſchanahm. Mahju ſkolotajeem dſihwe ir jo grûhta; to gan paſchi ari buhſeet peedſihwojuſchi. Ta bija mana wehleſchanahs, ka lihkis taptu kaplitſchâ nolikts; wahrdu koleeris reiſ dſirdejuſi, neſpehju nemaſ wairs ſewi apmeerinatees."

„Bet ahrſts Jums tadſchu leezinaja, ka —"

„Ahrſti dauds reiſ teizahs, ka dauds ſinot; bet pa leelakai daļai wini maldahs."

„Bet ſchè tadſchu winſch newar malditees, jo koleera ſihmes ne-eſot."

„Leonija, waj Juhs winas paſihſtat?"

„Nè."

„Nu tad newaram wis droſchi uſ ahrſta iſteikſchanu paļautees," v. Weinberga kdſe, drahninu preekſch deguna turedama, ſazija; „es Juhs ļoti luhdſu, nepretojatees manai wehleſchanai; waj tad Juhs pateeſi gribeet pee lihka palikt, kamehr to glabahs?"

„Ja, kundſe," Leonija droſchi atbildeja, „ſchè ir mana weeta, no ſcheijenes ne-atkahpſchos. Ka ta ari Juhſu weeta buhtu, pahr to tagad negribu runaht; to Juhs paſchi labaki ſinaſeet."

„Waj Juhs gribeet man pahrmeſt?"

„Man naw teeſibas, Jums to pahrmeſt."

„Pahrmeſchana buhtu nepareiſa; peenahkums praſa, ka lai eſmu pee behrna, kuram mahtes apmeerinaſchanas waijaga. Un Juhs manu wehleſchanos ne-iſpildiſeet?"

„Es to labpraht daritu, ja par waijadſigu eeſkatitu."

„Un Jums manim ari japretojahs, ja —"

„Warai man buhtu japadodahs, bet nekawetos, nodot klaiji Juhſu darbus preekſch noteeſaſchanas."

„Deewſgan," Jete, ſpihtigi galwu atmeſdama, ſazija, „es tad tahdâ ſinâ no tam atkahpſchos; bet ja kas notiktu, tad par to buhſeet atbildigi!"

Wina gribeja iſeet.

„Luhdſu, wehl kahdu azumirkli," Leonija ahtri ſazija, „wehlos tik wehl kahdus wahrdus Jums ſaziht."

„Briljanta gredſenu mirona pirkſtâ Juhs tak paſihſteet?"

„Nu?"

„Tas ir manas mahtes gredſens."

„To ſinu."

„Es gribu winu dabuht par ſawu ihpaſchumu."

„Ar kahdu teeſibu?"

jo Deews pats tik ir pilnigà pateesiba. To mekleht un atsiht Deewa radibâ, dabas un pasaules likumôs, zilweku dsihwes notikumôs — ir prahta iskopschanas darbs. Leelas leetas zilweka prahts schè panahzis. Muhsu laiku apbrihnojamee isgudrojumi, dselsu zeki, telegrafi, elektribas ihpaschibu isleetaschana, dabas likumu ismekleschana semes eekschâ, wirs semes un gaisâ, wezu laiku atklahschana, jaunu laiku un notikumu pareisa sapraschana — tee wisi ir prahta iskopschanas augli. Prahts tur parahdijees, tà sakot, deewischka dsimuma.

Bet schini stiprumâ ari wina wahjums atrodams.

Aismirsdams tahs klints, no kurenes tas zirsts, ta awota, no kurenes tas smelts, tahs gaismas, no kurenes tas nemts — kà pirmee zilweku radijumi pascha Raditaja — zilweka prahts ir kritis un kriht arweenu wehl no jauna. Kam tee wahrdi „tas ir masums, ko sinam, un masums, ko mahkam", nepatihk un nepeeteek, tam pascham pee sewis jaredsi un japeedsihwo pee ziteem, ka „sinaschana zilweku uspuhsch". Tè nu daschadas suhdsibas zekahs, gan par augsti mahziteem, gan par masak mahziteem: Ko lihdsi wina leelà gudriba, neweens newar satikt ar to un istikt! Ko lihdseja dehlu suhtiht skolâ, palizis tikai lepns un slinks!

Un tahdeem wehl klaht peebeedrojahs daschadi pusmahzitee un nemahzitee ahlas, kas daschas grabaschas uskerdami, daschus azu eeradumus peenemdami, sewi tura par gudrakeem, smalkakeem, nekà zitus, teem lihdsi schim lihdsigus un kaunahs satiktees ar saweem peederigeem un pasihstameem. Tur prahta iskopschana noklihdusi no sawa pateesibas zeka un mehrka, wina uspuhtusees kà warde pasakà, kas gribejusi palikt wehrscha leelumâ, lihdsi kamehr puschu pahrsprahgusi.

Zilweka darbam un dsihwei sawas robeschas wisur zeltas, tàpat ari prahta atsihschanai. Gaischakà gaisma wirs semes — naw wehl pati saule, augstakà pateesibas atsihschana — naw wis wehl pati pateesiba. Ta nedrihkstam aismirst. Dsird daudsi reis runajot — ne wis bes eemesla — tahdi, kas daudsi mahzijuschees un pulka sin, netizot wairs Deewam, teizot, ka Deewa nemas ne-esot un ari nemas newaijagot. Kas sawam behrnam dodot augstaku prahta mahzibu, daudsreis tam pasneedsot siws weetâ tschuhsku. Us to atbildam: tur noteek prahta atsihschanas robeschu pahrkahpschana. Un ko war dariht, kad kahds sawu swezi aisdedsinajis logeem slehgus aistaisa un saka, saules ne-esot, saules pawisam newaijagot! Lihdsiba to isskaidros.

Sinam, ka pawasarâ wisa radiba mostahs, koki plaukst, sahle aug, pukes seed, sinam, ka sehklas grauds, semè likts, dihgst, un isaug steebrâ un wahrpâ, sinam, ka dabâ sawa kahrtiba un likums, nekas naw welti, ka wifs peenemahs, ka iskopjahs, no masakà sahkdams, pee leelakà, pilnigakà beigdams. Esam atsinuschi tahdus dabas likumus. Bet nedrihkstam nemtees istulkot paschu likumu noslehpumu. Nesinam wis, kamdehl osolam lapas robainas, osim lihdsenas, kamdehl weena puke sarkana, otra sila, treschà balta; nesinam ari, kas pats dihgschanas spehks sehklas graudinà, kas pati augschana lihdsi seedeem un wahrpai. Ar wahrdu sakot: muhsu prahts atsihst un sin tà, kà leetas tam parahdahs un ne wis kahdas tahs paschas eeksch sewis ir. Kas leelahs to sinot un apnemahs to peerahdiht, tas pats sewi un zitus peewilt un noklihst no pateesibas zeka. Zaur to dascha samaitaschana zekahs un zilweks lihdsinajahs kodei, kas swezei apkahrt lidinadamahs neleekahs ahtraki meerà, kamehr pee swezes pati sadedsinahs. Zilweka prahts parahdahs tur par asu nasi, kas gudro rokâs labu dara, bet negudro waj pahrgudro rokâs pascheem un ziteem pirkstus sagreesch.

Prahta iskopschana ween tamdehl nepeeteek un naw wehl nekahda isglihtiba; wina zilwekam war palikt par samaitaschanu, par akmeni maises weetâ. Zilweks, daudsi sinadams, pulka mahzedams, tomehr paleek par nebehdneeku, palaidneeku, blehdi, krahpneeku, sagli, slepkawu. Prahta gaisma weena pati buhdama tik spihd ween, bet nesilda. Ihstà isglihtiba ne-apgaismo tikai ween zilweku, bet ari sasilda, nepadara to tikai par gudru, bet ari par labu. Tas nahk II. no firds iskopschanas. Par sirdi nosauzam to dwehseles spehku, kas mums dod to sajust, kas jauks un kas nejauks, no ta apsinatees, kas labs un kas launs. Weenâ wahrdâ to nosauzam par firds apsinu jeb sinamu sirdi.

Kà prahta iskopschanai der par zeka rahditaju pateesiba, tà sirds iskopschanai jaturahs pee ta, kas jauks un peeklahjigs, labs un taisns, ja-atturahs no ta, kas nejauks, launs, netaisns. Tad noteek, ka ko esmu atsinis par pateesibu, tas ari labs ir, un wifs, kas labs, tam ari dsenahs pakaļ kà pateesibai un sargahs melus noteikt un usteikt par labeem un launumu isdaudsinaht un aisstahweht par pateesibu.

Tahda peeklahjibas sajuschana, tahda sirds balss us to, kas darams, zilwekam eedota jau no Raditaja. Tas ir gabals no Deewa lihdsibas un gihmja. „Tew nebuhs nokaut! Tew nebuhs sagt! Tew buhs Deewu bihtees, wezakus godaht! Tew buhs labu dariht, no launa sargatees!" Schee wahrdi naw lasami tikai bauschlôs, bet dsili eerakstiti ari zilweku sirdîs. Gan eespehj tahdu sauzeja un modinataja balsi apklusinaht un eemidsinaht, bet newar pawisam tahs nonahweht. Nesinot un negribot ta atkal usmostahs. Winu modinaht un stiprinaht, tas ir sirds iskopschanas darbs. Tas noteek pirmkahrt paschu sewi atsihstot un pasihstot.

Sawôs apslehptôs kaktinôs un daschadôs zelinôs skatidamahs, sirds preezajahs, atrasdama tahdu dsihschanos un ilgoschanos, ka grib buht jauka, laba, laimiga. Bet tad winai ari janoskumst, redsot pee sewis un pee ziteem, ka tahda sirds gribeschana un dsihschanahs daudsreis paleek kaunâ, ka jaukuma weetâ nejaukums pazeļ galwu, ka labuma weetâ launums paleek par kungu. Sirds noskumst, redsedama, ka zilweki, daudsreis pateesibu it labi atsihdami, meleem pakaļ staigà, ka prahtâ iskoptee un gudree daudskahrt mahk gan dot it labas mahzibas no goda, bet paschi dod godu kaunam, ka mahziba, pulka sinaschanà, daudsi walodu praschana, daudskahrt naw nemas pataisijusi par labaku pascha zilweka.

To redsot un sinot, sinamà sirds paleek nemeeriga, ka ais wisas sinaschanas un mahzeschanas, ais wisas gribeschanas un dsihschanahs — tahda nespehjiba un glehwiba pahrwalda zilweku, un bailigi ta prasa: Kam waina? un dabon atbildi: Pascha waina! Jo gars gan stiprs buhtu, bet meesa paleek wahja; griba gan buhtu, bet eespehjas naw. Labo, ko gribu, ta nedaru, bet launo, ko negribu, to daru. Likumam, kas mani skubina us labu, zits likums pretim stahw, kas mani dsen us launu, kas mani padara nejauku, wainigu, nelaimigu. Tahdam likumam us launu wisi zilweki padoti. Swehtee raksti to nosauz par grehku un saka: Kas grehku dara, tas ir grehka kalps. Mahziba, gudriba ween no ta ne-atswabina; jo saule gaischaki spihd, jo tumschaka ehna redsama. Ari pats grehks mahzahs un paleek arweenu smalkaks un gudraks. Dselszeļi, telegrafi, skolas, awises, grahmatas nahk par labu ir launumam. Jo: Aug funitis, aug funischam sobini. Un wilks spalwu gan met, bet dabas nè.

Zilweks tà sewi atsihdams un pasihdams tak tahlak prasa: Kas mani israus no tahdas nelaimes? Waj man buhs buht muhscham sew pascham par postu? Kà nahkschu pee meera un laimes? Kà panahkschu to, kas labs un jauks?

Un it kà pukes seeds greeschahs us sauli, kà upes uhdeni meklè zeku us juhru, tà zilweka sirds, sewi atsihdama un sawu nespehku pasihdama, beidsot meklè sew spehku eeksch Ta, kas winai wisu dsihschanos un ilgoschanos dewis, pehz kura lihdsibas un gihmja zilweks radihts, un ka balsi winsch atrod eeksch sewis. Muhsu sirds ir nemeerà, lihdsi kamehr ta meeru atrod eeksch Deewa. — Deewa mekleschana, Deewa atsihschana un bihjaschana sirds iskopschanai tà paleek par wisas gudribas eesahkumu. Tur wina atrod paschu labumu, paschu jaukumu, paschu taisnibu, un smeļ sew no schi awota wisu spehku, labu gribeht un eespeht, us to, kas pateesi jauks, sewi pazelt un eeksch ta preezatees un pehz ta, kas peederahs, no wisas sirds dsihtees.

Pati dwehsele atdsimst kà no jauna sawôs eedsimtajôs gara spehkôs, sin tos wadiht us pateesibu, spehj tos attureht no meleem, mahk peenemtees eeksch ta, kas labs un jauks Deewa radibâ un pee radijumeem, zilweka mahksłâ un spehjâ, nemahs atgainatees no launa un kauna, dsenahs us to, ka launu uswaretu ar labu. Kur winai nahkahs gruhti, ta ne-apnihkst un ne-apkuhst, kur wina maldahs, ta atgreeschahs, kur wina kluhp — ta uszeļahs, kur wina nespehziga, ta stiprinahs. Tà peenemahs, iskopjahs, isglihtojahs wifs zilweks pehz sawa prahta atsihschanas un firds waijadsibas. Winsch, tà sakot, pilns top jauna spehka un jaunas dsihwibas. Un no ka pats zilweks sirdî un prahtâ pilns, no ta tam ari japluhst pahri wahrdôs, dsihwê un darbâ, ar wahrdu sakot wisôs sawôs padomôs. Tapehz wehl treschkahrt peeskaitam pee isglihtibas — padoma iskopschanu.

(Turpmak beigums.)

No ahrsemehm.

Wahzija. Keisars Wilhelms tagad aiszeļojis us Gasteini, lai tur kahdas nedeļas atpuhstos. Ari Austrijas keisars winu tur apmekleschot. Politikas leetas Wahzijâ wisai klusas. Tikai Windhorsta partijas Katoļu awise „Germania" bļaustahs un rauga ar waru Katoļus pret waldibu satrazinaht. Ari Schihdu awises pahrleezigi brehz pahr to, ka pilsgalma mahzitajs Stöckers prozesi pret Schihdu awisehm un Schihdu draugeem, tà sakot, winnejis. — Elsass-Lotrinâ par pahrwaldneeku, nupat nomiruschâ feldmarschala v. Manteuffela weetâ, firsts Klodwigs v. Hohenlohe Schillingsfirsts isredsehts.

Anglija. Wahzijas brihwprahtigahs lapas nespehja isflaweht un eeteikt wisai pasaulei par kreetnu preekschsihmi Angļu brihwprahtigahs eetaises. Bet nu jo skaidri paredsams, kahdu labumu schihs eetaises atnesuschas, jo waldibai un parlamentam leelas galwas grosischanas, kà lai saimneezibas waijadsibâs ispalihdsetos. Wisu wairak laukšaimneeziba tagad gruhti zeesch. Anglijâ un Ihrijâ ir ļoti daudsi, bet jau pehdigi panihkuschi leelgruntneeki, un naw gandrihs neweena masgruntneeka; leelako daļu semes nomneeki apstrahdà. Tomehr ari nomas buhschanas ir ļoti nenokahrtotas, kas gruhti un nepareisi apspeesch nomneekus. Tagad nopuhlahs, eerihkot masgruntneezibu, gribedami masakas muischas un mahjas pahrdot. Bet tè nu pirzejeem waijaga naudas. Leelgruntneeki tàpat jau gandrihs pee spala, un ir wineem nogeld ne masuma naudas, lai spehtu sawas muischas uskopt un pahrwaldiht. Muischas wineem tagad wairak maksà, nekà tahs eenesa. 1870. gadâ mehginaja masgruntneezibu dibinaht, bet 11 gadu laikâ tikai 870 tahdu semes kopeju zehlees. Tàpat Gladstona puhlini 1881. gadâ bija weltigi. Tagadejà waldiba nu isdewusi likumu, pehz kura masaku semes gabalu pirzeji war dabuht naudu aisleeneht, un proti tahdâ wihsê, ka, kur $^{3}/_{4}$ daļas no pirkschanas naudas teek aisdotas, aisdewumu aprehkina us 4 prozentehm, un tas atmaksajums 49 gadôs. Sewischkôs gadijumôs walsts, ja waijadsigs, war ari aisdot wisu pirkschanas naudu, bet tad $^{1}/_{5}$ daļa japatura atpakaļ, kamehr nomneeks scho daļu buhtu samaksajis. — Kehninenes Wiktorijas jaunakà meita apprezejahs schinîs deenâs ar Wahzijas prinzi Indriki von Battenberg.

Franzija. Parises eedsihwotaju skaits beidsamajôs 4 gadôs masinajees par 100 tuhkst. dwehseļu. — Ne ween Lijones, bet ari Seemeļ-Franzijas leelajâ fabrikas pilsehtâ Liljê ar weikalu darbeem un pełnu eet gauscham wahji. Daschâs fabrikâs nemas nestrahdà, jeb strahdà tikai ar wisai pamasinateem spehkeem. Nupat 10 fabriku ihpaschneeki, kam peeder leelakahs linu wehrptawas, noturejuschi sapulzi, kurà nolemts, nedekà weenu deen' nemas nestrahdaht. Strahdaschanas laiks jau no senakahm deenahm par stundu pa-ihsinahts.

Spahnija. Koleeris wehl arweenu leeliskam isplatahs. Lihdsi pagahjuschai nedeļai tur jau 40 tuhkst. zilweku saslimuschi un gandrihs puse no teem nomiruschi.

Italija. Ir nemts nodomâ, taisiht is tehrauda milsigu tiltu pahr Mesinas juhras zeku, kas atrodahs starp Italijas pussalu un Sizilijas salu. Tilta garums sneegsees pahri par 3 werstehm. Pihlari buhschot is granita. Us tilta diwejas schkeenes atradisees.

„Ar tahdu teesibu, zaur ko man peenahkahs manas nelaika mahtes mantu atprasiht. Ari tehws wehlejahs, lai es scho gredsenu dabonu."

„Juhsu tehws to nekad naw wehlejees, ka lai Juhs scho gredsenu dabutu; to gan sinu, ka gredsens ar winu taps kapâ likts. Juhs scho wehleschanos zeenisees, un negribesees lihki aplaupiht."

Leonija uslehza no krehsla; bet eekams sawas dusmas gribeja wahrdôs isteikt, Jete bija no istabas isgahjusi.

„Ari to wehl!" Leonija, dusmu pilna us durwihm raudsidamahs, zaur kurahm patlaban winas pamahte isgahja, sazija. „Es scho preeku winai nenowehleschu!"

„Zeenijamà kundse, es Jums saziju pateesibu," Jahseps is blakuistabas isnahkdams teiza. „Gredsens ir Juhsu ihpaschums."

„Bet waj drihksteschu nu jau gredsenu nemt?"

Wezis pakratija galwu, bet ne-usdroschinajahs winai isteikt sawas domas un dot padoma.

„Jau krehsla metahs," Leonija, weena loga slehgi atwehrdama un ahrâ raudsidamahs, sazija.

Skatotees dahrsâ, wina daudsi ko atminejahs. Ta atgahdajahs sawas behrnibas laiku, kur sem staltajahm leepahm rotaļajahs; daschs jauks brihtinsch stahjahs preekschâ winas gara azihm. To wisu pahrdomadama, wina smagi nopuhtahs.

„Jahsep, waj wehl gan atzeratees, ka tur winâ lapenê mana dsimschanas deena tika swineta? Juhs jau toreis bijaht muhsu namâ, un Juhs daschu labu reisi mani esat us rokahm nesajuschi."

Wezis palozija galwu.

„Ja, toreis bija jauki laiki," winsch itin skumigi sazija, „toreis wehl meers, brihwestiba un preeks schinîs weetâs waldija! Tà tas ari tagad waretu buht, ja Juhs schè gahdatu un — — — bet kas notizis, to newar grosiht."

„Ja, bija gan jauki laiki," Leonija domigi atsahka, „un ka mana behrniba bija tik jauka, par to arweenu pateikschos saweem wezakeem. Wehlaku gan wifs bija zitadi, bet — Jahsep, waj naw teesa, ka mans tehws bija mihlsch un laipns kungs?"

„Pateesi, goda wihrs zaur un zauri."

„Wina sirds bija pilna mihlestibas, bet schi mihlestiba tapa nonahweta, un par to winam neweens newar pahrmest," Leonija sazija, glaudidama mirona seju.

„Winsch bija labs, kreetns wihrs, bet tas tapa apmahnihts un peewilts.

Un tomehr es waretu us winu dusmotees, ka tas Juhs atstuhmis!" Jahseps, prihsi nemdams, lehni sazija.

„Winam tak ar laiku bija saredsi, kahdu tschuhsku sawâ namâ eenehmis un sewim par laulato draudseni iswehlejees; tamdehl ari Jums nedrihksteja pahrmest, ka esoet nepareisi prezejuschees."

„Katram ir sawas domas."

„Lai buhtu kà buhdams, winam newaijadseja ilgi dusmot, bet peedot un aismirst."

„To winsch ari buhtu darijis, ja manas wehstules buhtu sanehmis."

„Kas sin?!"

„Nè, pahr to es neschaubos."

„Un tomehr winsch ir Juhs isflehdsis no mantoschanas."

„To winsch naw labprahtigi darijis, bet pee tam tizis peespeests; tamdehl es us winu nedusmojos."

Kahds sulainis luhdsa Leoniju us wakarinahm leelajâ ehdamâ istabâ, bet wina atluhdsahs.

„Eijeet tik ween," Jahseps lehni sazija, „es schè palikschu."

Leonija atsazidama ar galwu palozija; drihs ari pehz tam eenesa sulainis wihnu un aukstus ehdeenus.

Kamehr wina ehda, Jahseps gribeja peerunaht, lai atdusotees, jo winsch buhschot pee lihka nomodâ palikt; bet to wina negribeja.

Wina pati newareja isprast, kas to pee lihka attureja, ka ta neeedroschinajahs atkahptees, un zitâs istabâs newareja meera atrast.

Jahsepa usaizinaschanai, ka winsch par rakstamo galdu buhschot nomodâ, lai ziti newar peekluht, wina buhtu paklausijusi, — bet winai likahs, ka winas pamahte lihki likschot aisnest, un tas tai nekahda meera nedewa.

Wina lika sulainim eet sawâs istabâs guleht; schis gan wehl kawejahs, bet kad wina us tam pastahweja, tas pehdigi paklausija.

Wina nu weena pati sehdeja; stundenis jau rahdija weenpadsmit. Bes bailehm wina ilgi us mironi luhkojahs un tad tam peeri nosskuhpstija.

Us galda bija sulainis glabsi wihna nolizis; wina dsehra drusziņ; tas winu patihkami eesildija. Wina atsehdahs lehnkrehslâ un pahrdomaja wehl reis sawu pagahtni.

Domaja ari pee sawa laulatà drauga un behrna. Garâ ta jutahs pee sawa lutelischa schuhpuļa, un domâs nogrimusi, dseedaja lehni schuhpuļa dseesminu.

Waj dseesmina, jeb wihns bija par zehloni, ka wina tik drihs tapa no meega mahminas eelolota? Wifs bija mireja istabâ klusu; tik snaudejas dwaschas wilkschana ween bija dsirdama.

Lehni atwehrahs durwis un Schulzs, galwu pabahsis, luhkojahs zaur durwju schkirbu, un, kundsi gulot eeraudsidams, winsch welliski nirgaja.

Nahkoschâ azumirklî winsch, no v. Weinberga kdses pawadihts, eenahza istabâ.

„Redseet, Jete, ka mans lihdseklis par derigu israhdijees," Schulzs, us snaudejas rahdidams, neewadami runaja, „lihds rihtam wina neatmodisees."

„Zeru, ka lihds tam buhsim wisus noslehpumus atraduschi," Jete auksti atbildeja.

„Juhs tadschu no mirona nebihstatees?"

„Bah, waj tad es no dsihwa bihjos?"

Weinberga kdse atslehdsa rakstamo galdu.

Schulzs nosehdahs itin tuwu.

„Nemas ne-isprotu, ka Juhs jau agraki schi wezà galda noslehpumus ne-esoet ismeklejuschi," winsch daschas schuhplahdes ismekledams sazija. „Tas nebija ne buht tik ne-eespehjams!"

„Es no tam nemas nedomaju, ka tas man reis buhs derigs, un ihpaschi wehl tad, kad sawu wihru peespeedu, testamenti rakstiht."

„Waj tad Juhs to nemas ne-eedomajatees, ka winsch wareja noschehlot, ka Leoniju no mantoschanas isslehdsis?"

„Nè."

„Sinams, Juhs arweenu nodarbojatees, ka wina eenaidâ paleek."

„Mana labuma dehl tas bija waijadsigs."

„Pahr to es ari us Jums newaru dusmotees! Bet atstumtai wareja tadschu reis isdotees, zaur wehstuli jeb ar sawu satikschanos tehwa peedoschanu dabuht."

„Tas nemas nebija eespehjams, jo es us wisahm pusehm biju nomodâ," wina, mironi nikni usluhkodama, sazija; „pehz winas aiseeschanas wisai satikschanai bija gals, un us atpakaļ greeschanos wina nekad newareja domaht. Ja noluhkam ja-isdodahs, tad lihdseklus nebuhs daudsi ismekleht, un, Eduard, gals kronè darbu."

„Un ar kroneschanu mehs waram buht meerâ," Schulzs peesihmeja. „Prahwa gan buhs; bet kur truhksi peerahdischanu, tur suhdsetajs no pirmà gala paspehlejis. Leonija newar peerahdiht, ka wehl atrodahs winas mahtes manta; papihri ir ispostiti, atmantoschana likumigâ spehkâ; wisu labakee teesas leetu prateji neka nepaspehs ..."

„Tomehr gribu winai kahdu naudas daļu no sawas puses peesoliht, lai laudis no manim labu domà, bet, sinams, masu," Jete jokodama sazija.

„Kà Juhs gribeet; bet nesoleet daudsi! Lai tas noteek tà, kà kad isstumtai kahdu dahwanu no sawas puses is schehlsirdibas pasneedsam."

Tà runadams, Schulza kgs bija wairak schuhplahschu pawisam iswilzis.

„Schinî weetâ waijaga buht kahdai slepenai schuhplahdei," winsch wehl peebilda; „daschi peesihmejumi, kurus patlaban atradu, manas domas apstiprina, ka nomirejs isdalijis wehlaku zitadi sawu mantu."

„Kur ir tee peesihmejumi?" kundse ahtri jautaja.

„Schè, lasees paschi! Pilnwaxi — Teodors v. Rombergis, teesas kungs Steins, zinses par labu —"

„Meklejeet," Jete aisgrahbta Schulzam ussauza, „tas raksts mums ir jadabon. Waj gan es lai par welti schim wihram sawu dsihwi buhtu upurejusi?

Muhza darbus sem uhdena pagatawos ar uhdens lihdeju kastu peepalihdsibu. Tilta platums buhs pahrak par 60 pehdahm. Tà tad schis leelais buhwes darbs pahrspehs wisus tos, kas lihds schim pasihstami.

Bulgarija. Bulgarijas firsts zeko schim brihscham pa Wahziju. Bet kà awises sino, tad winsch gribot naigi doteeš us mahjahm, jo leela saswehreschanahs pret winu tur esot kahjâs.

Egipte. Wehstij, ka mahdijs miris, Egiptê wispahrigi tiz. Winsch esot nobeidsees ar melnajahm bakahm.

No eekschsemehm.

No Pehterburgas. Pehz turenes laikraksta sinojuma kahda tabakas fabrikanta K. dèhls, kas daudskahrt klubes teaterî lihds spehleja, apprezejahs preeksch kahdeem mehnescheem ar dseedataju Sch.. Jaunais pahris dsihwoja Tschornajà Reetschkà it laimigi un meerigi un mehdsa wakarôs apmekleht kahdu islusteschanahs weetu. Tè kahdâ wakarâ tee, swehru dahrsâ buhdami, sanihdahs, jo jaunà seewina bija greissirdiga us sawu wihru. Ar draudeem, ka buhschot nemtees sew dsihwibu, ta aisbrauza, jo K., kas wisu strihdinu tik par joku tureja, palika turpat. Kad wakarâ mahjâ pahrnahza, wina seewina guleja jau gultâ un sazija us winu: „Skuhpsti mani wehl pehdigo reisi!" Ari schos wahrdus K. tureja par joku, bet otrâ rihtâ winsch nomanija, ka wina seewa smagi dwaschoja. Winsch mehginaja to usmodinaht, bet tas ne-isdewahs. Tapa pehz daktera suhtihts, kas ari tuhlit atnahza, sagiftescharos nomanija un nopuhlejahs eedot glahbschanas lihdsekkus; bet bes sekmes. Ap pusdeenas laiku wihrs stahweja ismisis pee sawas jaunahs, mihlotahs seewinas lihka. Domà, ka nelaike esot morsiju eenehmusi.

No Odesas. Paschslepkawu skaits Odesâ, kà „Now. Wr." raksta, ir schai 1885. gadâ tik eewehrojams, ka tas muhsu pilsehtas sadsihwê ne buht naw pahrskatams. Kahds 17 gadu wezs Schihds, gimnasijas skolens, noschaujahs is nelaimigas mihlestibas us kahdu jaunu kristigu meiteni, muischneeku kahrtas. Kahds pasta eerehdnis eetreez sew lodi deninôs, dehl masahm deenesta kibelehm, un atstahj wezu mahti, kas to tik sirsnigi mihlejusi, issamischanâ un bes maises gabalina. Kahds krona reserwas skrihweris noschaujahs, dehl neezigeem dsihwes apstahkleem. Kahds sirmgalwis, kaut kahdu eemeslu dehl, newar sagaidiht, kamehr daba pati sawu teesibu pagehrehs, isihrè weesnizâ istabu un isschauj sew lodi zaur galwu. Kahds polizists, kam wairs negrib labi weiktees, ar sadsihwes wilneem zihnotees, meklè sawu nahwi Melnahs juhras wilnôs. — Bet newaretum nekad beigt, kad gribetum sakkaitiht wisus paschslepkawibas mehginajumus, kas zaur dasch-daschadeem schkehrschleem isjaukti, un kaut ari nemtum tik beidsamo mehnesi. Tà bija weens wihrs jau striki ap kaklu aplizis, pee ahka peestiprinajis un krehslu ar kahju pee malas pastuhmis — un buhtu pehz 4—5 minutehm jau bijis beigts, kad nebuhtu kahds zilweks istabâ eenahzis un to no paschslepkawibas atturejis. Kahds jauns, no liktena smagi peemeklehts seewischkis eenem labu teesu giftes, bet nespehdams isturèht breesmigahs sahpes, kas eekschas plosa, sahk kungsteht, tà ka kaimini peesteidsahs. Teek atsaukts ahrsts, skreen us apteeka un seewischkis tà teek isglahbts. Kahds zits mehrkè ar rewolweri us sirdi, bet roka sahk trihzeht un lode ee-eet 1 zellu tai sahnus. Kahds jauns Greekis eedser uhdeni, eeksch ka sosfora sehwelkozini ismehrzeti, un nahwi meesâs nesdams, eet pastaigatees, bet nomanidams, ka pa mas eenehmis, zaur ko nahwe wilzinajahs, eet us mahjahm, lai ahtraki ar dsihwibu norehkinatos. Bet tur pamana wina stahwokli — un winsch teek isglahbts. Pahr paschslepkawibas mehginaschanahm dsird schè katru deen', daudz reis pat pa wairakahm weenâ deenâ.

No Skodas. Sudmalu dihki jaunekla lihkis atrasts; winsch bija eebahsts maisâ. Kas jaunekla slepkawa, — nesinams. Dakteris nelaimigo usschkehrdis.

Meklejeet! Muhsu jaukee nodomi buhtu tad isgaisinati un negrascha wehrti, ja muhsu testamente nederiga."

„Ja, meklejeet," Schulzs nikni atbildeja; „tè nu redseet, zik labi buhtu bijis, kad nomireja dsihwibas laikâ schihs wezahs grabaschas, schos noslehpumus buhtu isdibinajuschi! Bet kas tas bija?"

Istruhkuschees abi us Leoniju luhkojahs.

„Nekas," kundse apmeerinadamahs sazija, „wina gan slikti sapnoj."

„Ah, kà tad lai pee lihka ari jauki war sapnot.

Pag, tè waijaga buht; es federes galwu esmu atradis." Speedeens un — rè, noslehpums atklahts; kahda schuhplahde, no federes gruhsta, isschahwahs. Schulzs to iswilka un tajà wairak swarigu raksiu atrada.

Jetes azis sibeja kà uguns, wina gribeja papihrus iskampt, bet Schulzs tos peesawinajahs.

„Papreeksch apskatisimees, kas papihrôs stahw," winsch nopeetni sazija. „Pirmais: manas meitas Leonijas mantas nosazijums, pee kuras tai pirmà daliba."

„Ugunî ar to," Jete, kà no drudscha kratita, tschuksteja.

„Jete, pazeetisimees!"

Otrais: pehzraksts pahr manu testamenti; pehz manas nahwes tikai seegelis uslauschams.

„Taiseet tikai walâ; wirsraksts jau mums to teesibu atwehl."

„Tas nu buhtu wiss," Schulzs runaja un seegeli uslausa.

„Ah — es jau domaju; dsirdeet tik!"

„Es apakschâ parakstijees u. t. j. pr. issaku sawu agrako testamenti par nederigu."

„Ak Deews!"

„Klusu."

„Tad lasees jele tahlaku!"

Schulzs ahtri rakstu pahrskatija; wina seijâ manija niknu spihtibu.

„Wiss tà, kà es to domaju," winsch sazija. „Nomirejs nowehl sawai meitai Leonijai wisu mahtes mantu un usdod testamentes isdaritajeem, sem kureem mehs abi ne-esam mineti, pasudusscho meitu usmekleht un winai lihds ar mantu ari tehwa swehtibu un —"

„Tas ir gan jauki!" nelaika laulatà draudsene sazija. „Bet wina scho preeku nepeedsihwos."

„Tad winsch nowehl zitas mantas atlikumu sawam dehlam, ar to peesihmejumu, ka teesas kungs Steins, sem v. Romberga usraudsibas, pahr scho mantu sina, kamehr Arturs nahk pilnôs gadôs, un Jums ik gada 5000 rubku no intresehm ismaksà."

Kundses azis ussibeja kà sibenis tumschâ, bahrgâ wasaras naktî.

„Paldeews Deewam, ka mehs schihs breesmas waram nowehrst," wina ar drebedamu balsi sazija, „schee papihri ir ja-isnihzina."

(Turpmak wehl.)

Widseme.

No Widsemes. Leesas sehrga sahk daschôs apgabalôs breesmigi plositees. Kà „Ztgai s. St. u. L." sinots, tad ta lihds schim jau Sangastes, Karoles, Alukfnes, Opekalna walstis un Walkas pilsehtas apgabalu pahrnehmusi. Beidsamajà kahdam pusgraudneekam 5 stundu laikâ wina abi sirgi krituschi. Kà kahda tizama sina wehsta, tad ari Lugaschu pils apgabalâ semneekeem daschi lopi krituschi.

Rihga. Isgahjuschâ nedelâ uguns-grehks tur tik breesmigi plosijees, kà gan reti preeksch tam. Pehz Rihgas lapahm pasneedsam pahr to tuwakas sinas. Pirmdeen, 8. Julijà, pulkst. puszek 3ôs pehz pusdeenas, uguns iszehlahs Baltijas wagonu fabrikâ. No turenes leesmas jo drihs kehra dehla krahjumus, kà ari ehkas, kurâs materials un pagatawoti wagoni atradahs. Mas stundâs ugunsgrehks bija jo leels, kuram 44 dsihwojamahs ehkas lihds ar blakus ruhmehm, wairak fabrikas ehku, gatawi wagoni un tuwumâ, Bruneneeku eelâ Nr. 121, atrodoschâ gahses eetaise krita par laupijumu. — Bes tam wehl schahdi nami palika par pelnu kopu: a) Bruneeku eelâ: O. Treyera Nr. 107, J. Etzmana Nr. 109, J. Trepenfeldta Nr. 111, Ernst Hellmana Nr. 111a, M. Rauka Nr. 113, J. Strupa Nr. 113a, S. Resnikowitscha Nr. 115, K. Platnowitscha Nr. 117, D. Klawsa Nr. 117a, un M. J. Skwarzowa Nr. 119; Stabu eelâ: J. Behrsina Nr. 62, Jahna Schmehla Nr. 64, K. Spruhdes Nr. 66, J. Rungas Nr. 68, L. Luhkes Nr. 70, J. F. Hährina Nr. 70a, E. Bohrmana Nr. 72, atraitnes Osolin Nr. 74, M. Sturma Nr. 71, E. Sarina Nr. 73, K. Rosenberga Nr. 75, M. Gutmana Nr. 77, J. Draudina Nr. 79, atraitnes E. Stein Nr. 87 un J. Klasa Nr. 89; Wagonu eelâ: E. Silberta 1/3, J. Krestowska Nr. 5, A. Strasdina Nr. 7, nabagu beedribas Nr. 9, E. Dreyera Nr. 11, A. Peeraua Nr. 13, Jul. Tripenfeldta Nr. 2a, A. Wikfnes Nr. 2, J. Birkhana Nr. 4, G. J. Sokolowa Nr. 6, J. Jankewitscha Nr. 8, Jana Dupera Nr. 8a, B. Erungas Nr. 10 un J. J. Sitchena Nr. 12. — Pret 6eem wakarâ isdewahs uguni sawaldsinaht. Skahde sneedsahs lihds pus miljona. Gandrihs wisahm uguns-apdroschinaschanas beedribahm tè daliba. — Naktî us 9. Juliju, pehz puszek 3eem rihtâ, sinoja, ka deg Maskawas preekschpilsehtâ. Leelajâ Kaleju eelâ Nr. 108/110 kahds spihkeris stahweja leesmâs. Atsteiguschajeem uguns-dsehsejeem isdewahs uguni apdsehst. Ehka bija apdroschinata. Skahde sneedsahs mas simtôs. Otrdeen, 9 3/4 rihtâ, atkal wehstija, ka uguns-grehks leelajâ „Lehgeru eelâ"; uguns-dsehsejeem tè nebija ko dsehst — jo bija tikai kahda nama skurstenis aisdedsees. Tai paschâ deenâ, puszek 6ôs pehzpusdeenâ, uguns-grehks Blankensteina drukatawâ, Pils eelâ, zaur lampas apgahschanos iszehlahs. Leesmas uguns-dsehseji drihs apdsehsa.

Peektdeen, 12. Julijà, Widsemes jaun-eezeltais gubernators, generalmajors Sinowjewa kgs, usnehma sawu amatu. — Tai paschâ deenâ, pulksten 1â pehz pusdeenas, krona-, lauku- un pilsehtas teesu preekschneeki un lozekli, tirgotaju aisstahwi, konsuli u. t. t. stahdijahs preekschâ jaunajam gubernatoram.

Is Ikschkiles sino, ka tur krusa krituši baloscha pauta leelumâ.

No Dubulteem. Norwegeeschu kugis „Alma aus Drammen", ar balastu no Amsterdames nahkdams, usskrehjis, kà „R. T.-A." sino, 10. Julijà pee Majoreem, pretim „Marienbahdes" ahrsteschanas eetaisei, sehklê. Zilweki tika isglahbti. Kugis, kas, kà dsird, esot ne-apdroschinahts, ir sadragahts.

No Zarnikawas (pee Salazes upes grihwas) teek „Ztgai s. St. u. L." rakstihts, ka pahrwaldneeks Kirscha kgs jau kahdu laiku nopuhlejotees, mehginadams laschus mahksligi audsinaht. Winsch to ussahzis pa dakai is patikschanas, pa dakai tamdehl, ka Burtneeku esara laschi gad' no gada paleekot sliktaki un retaki.

No Smiltenes. Jahnu wakarâ, kà „Walk. Anz." sino, scheijenes jaunekli aisdedsinajuschi pehz weza eeraduma darwas mutscheles un papreezajuschees ar to, degoschahs mutscheles apschaudidami ar granti lahdetahm slintehm, lai ugunis dsirksteletos. Pee tam issprahga weena slinte tik nelaimigi, ka kurpneeku sellim B. wiss lahdinsch pawehderê eegahja. Tà ka eewainotais skrambu tuhlit nepamanija un dakteris ari 14 werstis atstatu dsihwoja, tad no glahbschanas wairs nebija domajams. Nelaimigais pehz kahdahm 24 stundahm nomira. Atgadijums tika Walkas brugu-teesai pasinots, bet ehrmotâ wihsê nomiruschà wezakeem, kas Walmeerâ dsihwo, nekahda wehsts netika laista, tà ka tee sawa dehla nahwi tikai no nejauschi dabuja sinaht.

Ropaschôs ir leelà wehtra, kas preeksch diwi nedelahm plosijahs, ap 100 sohu platu un labi garu mescha strehki pagalam nopostijusi. Leeli un masi koki ir, ja ne ar wisahm saknehm isgahsti, tad nolausti.

Behrsemindê (Doles kirspehlê), kà dsirdam, 5. Julijà aplam breesmigs negaiss plosijees. Pehrkons eespehris muischâ 9 reisas, no kam 7 reis dedsis. Daschas saimneezibas ehkas nodeguschas un weens behrns no pehrkona nosperts.

No Pehrnawas. Stiprs negaiss isgahsahs, kà „P. Z." sino, Pehrnawas apgabalâ un beidsot atnesa sen gaidito leetu. Deemschehl pehrkons eespehra Jehkaba basnizâ, kas lihds muhreem nodedsa. Tai paschâ laikâ tika no pehrkona 8 werstes plaschâ aprinki 3 mahjas saspertas un par pelnu kopinahm pahrwehrstas.

No Alukfnes un Seltina draudsehm. Kà rahdahs, tad muhsu mihlâ tehwijâ buhs schi wasara loti neweenada. Weetahm zeesch lauki zaur pastahwigu sausumu, weetahm atkal teek no breesmigeem negaiseem peemekleti. Muhsu draudsês seemas sehjas un meeschu lauki stahw wispahrigi labi. Ausas un lini zaur auksto, wehlo pawasaru ir palikuschi ihsi. Ihpaschi no lineem, kà rahdahs, loti mas isnahks. — Nedelu preeksch Jahneem, pa paschcem Jahneem un nedelu pehz Jahneem muhsu draudses wairak reisu pehrkona un krusas negaiss apmekleja, daschâs weetâs leelu skahdi padaridams. Pehdejais pehrkona negaiss ar breesmigo leetu un weetahm ari krusu mums bija pirmdeen, 1. Julijà. Minetâ deenâ, ap pulksten puszek 7eem wakarâ, sahka no wairak pusehm pahr mums sawilktees beedinadami pehrkona debeschi, — papreeksch bes wehja, pehzak ar spehzigu wehtru no daschadahm pusehm. Ap pulksten 7eem palika gluschi tumschs un leetus sahka gahsteeš kà ar spanneem. — Pehrkons un sibeni bija neredseti un nedsirdeti. Schis negaiss pastahweja 3 1/2 stundas, no pulksten 7eem lihds puszek 11eem wakarâ. — Schini negaisa laikâ, zik jau sinams, bija sibenis muhsu draudsês 8 weetâs eespehris. Pirmais, auksts spehreens, bija kehris Seltina basnizu. Basnizai ir torni swana durwis issistas, diwi stuhri muhrôs isahrditi un greesti un logi saplositi. Otrs tahds pats auksts spehreens bija Seltineeschu Kundratu mahjâ skursteni trahpijis un tur trihs, skurstena tuwumâ buhdamus zilwekus apreibinajis. Treschais spehreens eespehra Alukfnes Laurenzenes pusmuischas lopu staltôs, tos nodedsinadams. Tee pahrejee spehreeni bija kokôs eesperti. Eewehrojams ir tas spehreens, kursch pee Neikenu muischas satu egli bija trahpijis, kura ar saru sarineem — pat saknes semê — sadegusi. — Krusa leelako skahdi ir darijusi kahdeem 6 Neikeneeschu un Tuhjas saimneekeem, un pa dakai ari Neikenu muischas lauku apskahdejusi. — Skahde, kas notikusi zaur nopłautà seena aisneschanu un neplauto pławu peeneschanu ar semehm, ir łoti leela. Gr.

Kurseme.

No Ahnesmuischas. 8. Julijà pee mums usnahza leetus ar pehrkonu, bet schoreis nelaimigas pehdas atstahdams, jo tas eespehra kalpu mahju Jaunahs muischas schkuhnôs, tos lihds pamatam nodedsinadams, kur nabaga kalpineem wiss seens un daschadas zitas semkopibas leetas, kà ari weena muischas sirgu kułamà maschina palika ugunij par laupijumu; jo wisi łaudis, isnemot tikai pahris wihru, bija pee rudsu płauschanas. Gan sakkrehja laba teesa łauschu, tomehr neka nepaspehja isglahbt, jo wiss gahja łoti ahtri. Eeksch stundas laika wiss palika par pelnu kopinu. F. Feldmann.

Is Bramberges, Dobeles aprinki. Pee mums jau 8. Julijà bija redsami rudsu stateni. Pastahwigais sausums un leelais karstums, lihds 30 un wairak grahdu, kahds tik warbuht buhs sen peedsihwots, muhsu labibinu tè swilinaja un kalteja, ka jau eepreeksch maises nesejina, Jehkauba, dabusim ehst jaunu maisi. Seemas labiba wispahr augusi deewsgan laba, bet wasareja gandrihs wisur plahna, ihsa un speestin saspeesta no karstajeem saules stareem. Lopu ehdamo, pee jaukà laika, dabuja gandrihs wisi labu eewest; tik ahbolinsch schogad bija daudz masak audsis, kà pehrngad, bet turpreti seens bija pahraks par isgahjuscho gadu. Leetu lihds schim scho wasar' esam loti mas dabujuschi. Kautschu gan to wairak reisas redsejahm it silu-melnu nahkam, tad tadschu tas, tik mums preeka zeribas modinajis, pehdigi it sagreesees aisgahja ruhkdams un sperdams garam; tik tagad gan, — 9. un 10. Julijà, kad schihs rindinas teek ussihmetas, — tas pee mums nu reis peestahjees sehrst, un tad ari dod ka dod, it kà nokaweto gribedams eenahkt, tak — eestrmà labibina gurdeni saka: preeksch mums par wehlu! —t.—

Leel-Auzes keegelniza nodegusi. Kà „Mit. Ztga" sino, skahde sneedsotees lihds 1700 rubku.

No Leel-Eezawas. Jau daschu labu reisi rakstihts pahr swehtu deenu neswehtischanu; tomehr leekahs, ka tas mas lihdsejis. Pee mums ir eeradums, ka muischas walde dod sawas, pee Misas upes gulošchahs pławas kalpeem weenà swehtdeenà nopłaut. Muischas wagare atbrauz un katram kalpam sawu nowadu eerahda. Lai jo drihs waretu nopłaut, teek taisitas talkas, kur łaudis tà eedserahs, ka reti iseet bes kauschanahs. Tà ari bija schogad, swehtdeen, 30. Junijà. Peedsehruschees nowadneeki wehl bija dewuschees us diweem klahtakeem krogeem, un tur tik wareni kulakahm meelojuschees, ka daschs bija dabujis silu gihmi un sadausitu muguru. Ihpaschi nelaimigi bija isgahjis kahdam padsihwojuscham wihram. Ratôs sehsdamees, winsch ais ne-usmanibas bija pahrgreesis us iskaptihm kahju un roku tik stipri, ka bija janoweds us Eezawas slimnizu. Tas nu gan wairs nebaudihs tik nesahtigi stiprus dsehreenus. — Waj muischas walde newaretu nowehrst tahdus tihschus swehtdeenas grehkus? Schogad it ihpaschi bija schi leeta azîs krihtoscha: Dalbas zeen. mahzitajs tureja tanî paschâ swehtdeenâ D. mahjâs Deewa wahrdus un peenehma wezus, nespehzigus zilwekus, kam gruhti lihds wairak nekà 2 juhdses tahłajai basnizai nokłuht, pee sw. wakarina, par ko zeen. H. Kuppfera tehwam esam daudz pateizibu parahdâ. Kamehr weena łauschu straume tezeja us D. mahjahm, Deewa swehtus wahrdus klausitees, otra dewahs spehledama un blaustidamahs us muischas nowadeem. Ko nu lihds, kad mahzitajs draudsi skubina, lai pa swehtdeenahm nestrahdà, ja wihri, kas to waretu aisleegt, wehl pat tihschu swehtdeenas apgahnischanu zaur laizigeem darbeem weizina? Lai wini pahr to atbild sawai sinamai sirdij. J.

No Bauskas. 29. Junijà noslihka Mehmeles upê peldejot scheijenes eedsihwotajam R. wina weenigais behrns, 11 gadus wezs dehls. Puika jau apmekleja skolu un bija wisadâ sinâ usslawejams; tamdehl gan saprotams, kas wezakeem par sirdehsteem. — Wasaras jaukâs deenâs Bauska abâs pusês, tik labi pee wezahs pils, ka ihpaschi pret Latweeschu mahzitaja muischu, kà apsehsta no brihweem peldetajeem, wiswairak Schihdełeem. Jadomà, kà dsihwotum pirmôs Paradises laikôs, kur zilweki pliki staigajuschi. Ka tas garam brauzejeem un gahjejeem, ihpaschi seewischkeem, par leelu peedausischanu, nebuhs tahłak ja-isskaidro. Waj pilsehtas walde newaretu eetaisiht ihpaschas peldeschanas weetas, kà zitâs pilsehtâs, kur peldetaji buhtu droschi no noslihkschanas un ziti atkal netiktu trauzeti no peldetajeem? Tas buhtu waijadsigs un ari eespehjams.

No Bauskas pusês. Pirmajà Julija rihtà usnahza pee mums atkal pehrkona gaiss. Sibenis eespehra Jaun-Saules Wilzinu mahju rijà un to nodedsinaja. — 2. Julijà kahds pee Schaimes peerakstihts, bet Bauskà dsihwodams Schihds Sch. strihkeja Mehmeles Leel-Klahwinu saimneekam pee zitahm kahdahm puswerstes semes attahlahm mahjahm keegełus. Schihds bija panehmis preeksch uhdens peeweschanas saimneeka ratôs eejuhgtu sirgu. Bet ko domajeet? Schihdam sirgs tà eepatizees, ka uhdeni peewedis, tas nebrauz wis sirgu us mahjahm, bet laisch teescham projam us Schenberges pusi, kà ziti to manijuschi. Kłahwina kgs tik pehz stundas laika pamanija, ka Schihds ar sirgu lapâs. Gan dsinahs pakał, bet kur to wairs panahksi, jo aisbrauktais bruhnais bija labs rikschotajs. — Skahde pee 150 rubkeem. J. K.

No Benkawas. Swehtdeen, 23. Junijà sch. g., isrihkoja „sałumu preekus" Benkawneeki jaukajà Ahlawas plazi. Sałumu preeki tika atklahti ar runu, turetu no Dannenberga kga, pahr tschetreem gada-laikeem, no teem jo wairak eewehrojot mihło wasaru un seedu laizinu, kura deenas nu jau drihs skaititas, turklaht peeminedams, ka ari muhsu seedini birs, kad kauli kapâ irs. Deena bija jauka un patihkama, un tà tad ari pulzinsch weesu bija eeradees, — daschi pat no tahlenes. Wehl godam peeminams muhsu mihłots meschakungs, hofrahts Witte, ar sawu familiju, kas pee preeku isrihko-

(Skatees peelikumâ.)

Sludinajumi.

No Bauskas aisdoschanas- un krahschanas kases direkzijas ir terminsch preeksch schai gadâ pehz likumeem Friedberga nama sahlê № 154 noturamahs

generalsapulzes

nolikts uf 24. Juliju sch. g., pulksten 5ôs pehzpusdeenâ, un tas teek beedribas lozekleem zaur scho darihts sinams.

Tai gadijumâ, kad generalsapulze, tamdehl ka beedribas lozekli nebuhtu peeteeksché mehrâ peedalijuschees, newaretu tikt notureta, teek

otra sapulze

nolikta uf 7. Augustu sch. g., pulksten 5ôs pehzpusdeenâ, un tiks tad ne-atnahkuschee beedribas lozekli tâ uzluhkoti, it kâ wini buhtu peekrituschi balsu wairakumam.

Deenas kahrtiba:

1) Rehkinu sinas pahr 1884/1885. gadu, § 19.
2) Direktora wehleschana, § 14.
3) Direktora weetneeka wehleschana, § 14.
4) Rewisijas komisijas lozekku wehleschana.
5) Bauskas pilsehtas waldes raksts, lai subwenziju atwehletu preeksch skolas waijadsibahm.
6) Bauskas labprahtigo uguns-dsehseju pahrwaldes-padomes luhgschanas raksts, lai atwehletu subwenziju.

Bauskâ, 3. Julijâ 1885. (№ 1304.) (S. W.)

Direktors: **E. Drenger.**
Kasseeris: **Gadilhe.** [450]

Jaunas sortes papirosu ir tagad pahrdodamas, kâ:

greesti	„Kibari"	25	gabl.	25	kap.	bes mundstuka,		
„	„Tscherwonija"	25	„	15	„	10	gabl.	6 kap.
„	„Delikatess"	25	„	15	„	10	„	6 „
„	„Auseklis"	25	„	15	„	10	„	6 „
„	„Afganskija"	25	„	13	„	10	„	5 „
behrti	„Tehwija"	25	„	15	„	10	„	6 „

no **„Laferme" fabeebridas.**

Jhstâ noliktawa **Rihgâ, Sinderu eelâ Nr. 22.** Papirosi dabujami wisâs kolonial-pretschu bodês. [456[

Peesihme: Papirosu „Auseklis" un „Afganskija" etiketes ir no waldibas apstiprinatas.

Jelgawâ. **Jelgawâ.**

H. Raphaela weikala atwehrschana.

Mans buhwmaterialu weikals

atrodahs tagad pee **jannahs tirgus eelas,** starp **„strehlneeku dahrsu"** un **Webera kga fabriku,** eepretim **dselszela stanzijai,** schosejas malâ. Apsolu pee labakahs pakalposchanas **lehtakos** tirgus. [457]

H. Raphael.

Kursemes kreditbeedribas direkzija dara zaur scho wispahrigi sinamu, ka pa likumôs nosazito brihwdeenu laiku, un proti no 1. Julija lihdſ 15. Augustam incl., tikai

pirmdeenâs

sesijas tais daschadâs Kursemes kreditbeedribas direkzijas nodalâs tiks noturetas un ari tikai tais deenâs beedribas kafespahrwaldes buhs preeksch publikas atwehrtas. [440]

Jelgawâ, 29. Junijâ 1885.
Direkt. weetâ: L. v. Fölckersahm.
II. Sekreteeris: G. v. Düsterlohe.
(Nr. 2568.)

Krona Elkschnumuischas pagasta teesa, sinamu daridama, ka scheijenes Klahwuschu mahju saimneekam Jahnim Spuldseneekam parahdu un zitu wainu dehl mahju waldischana un wiss, kas ar tahdu sakarâ stahw, pawisam nonemta un schim brihscham wina radineekam Kristapam Ehrmannsohnam, kâ pagaidu kuratoram, tapusi nodota, — usaizina wisus Jahna Spuldseneeka parahdu dewejus, ar sawahm prasischanahm un winu peerahdischanahm wehlakais tai par isslehgschanas terminu noliktâ 23. Augustâ sch. g. pee schihs teesas peeteiktees, jo wehlakas usdoschanas no pagahjuschâ laika, kâ ari no wina jauntaisiti parahdi uf muhschigu kluſuzeeschanu taps atraiditi. [434]

Krona Elkschnumuischas pagasta teesâ, 21. Junijâ 1885.
(№ 528.) Preekschsehd.: P. Dombrowsky.
Skrihw: J. Waldmann.

Preeksch **Drukas, Kreijes** un **Schkibes** saweenotâ pagasta lozekleem (Dobeles aprinkî) tiks nodoschanas klaseereschana par 1885./86. gadu **17. Augustâ 1885. gadâ** isdarita; tambehl teek wisi pee scheem pagasteem peederigee lozekli, kam kahdas atweeglinaschanas zeramas, usaizinati, sawas tam derigas peerahdischanas peenest, un war tee paschi, kas ar tai deenâ notikuscho klaseereschanu nebuhtu meerâ, pehz pagasta likuma 14. §, 14 deenu laikâ sawu nemeeru, no nospreeschanas deenas rehkinajot, pee zeenigas Dobeles aprinka-teesas peenest, jo pehz tam dabuhs spreedums likumigu spehku un tiks ispildihts.

Dots Schkibes pagasta waldê, 26. Junijâ 1885. [441]
(№ 430.) Pag. wez.: J. Silbert.
(S. W.) Pag. skr.: A. Grube.

Rundales pagasta walde dara zaur scho wiseem schi pagasta lozekleem sinamu, ka 25. Julijâ sch. g. krona un pagasta nodewu klaseschana par 1885/86. gadu taps isdarita. Tambehl teek wisi, kam kahdas eerunas pee nodewu reparteschanas buhtu, usaizinati, minetâ deenâ tahs schê issaziht, jo wehlak wairs neweens netaps klausihts un 14 deenu laikâ pehz tam spreedums nahks spehkâ. [453]

Rundales pagasta namâ, 4. Julijâ 1885.
(№ 362.) Pag. wez.: C. Weßmann.
Pag. skrihw.: C. Golowin.

Kad scheijenes Sprizehn mahju ihpaschneeks **Jahne Schwirbergis** miris un sawâ dsihwes laikâ testamenti pee schihs pagasta teesas noguldijis, kura pehz wina nahwes sludinama, tad usaizina Rundales pagasta teesa wisus nelaika radeneekus un manteneekus, kuri sewim kahdus labumus un mantoschanas teesibas zaur testamenti zeretu eeguht, 7. Augustâ sch. g. pulksten 12ôs pusdeenâ, pee schihs teesas meldetees, kur testaments walâ taisihts, sludinahts un schis terminsch kâ weenigi isslehgschanas terminsch eewehrots un nekahdas wehlakpeeneschanas un eerunas netaps eewehrotas, bet ar muhschigu kluſuzeeschanu apliktas. [451]

To lai labi eewehro!

Rundales pagasta teesâ, 3. Julijâ 1885.
(S. W.) Preekschs. J. Drenger.
(№ 692.) Pag. skrihw.: C. Golowin.

Meitenes,

kuras Jelgawas skolas apmeklê, war ruhmi un kreetnu usraudsibu dabuht Paula eelâ, pretim diakonisu namam, Rudsischa namâ, pee Ruthen kundses. [447]

Wiſkales pagasta walde dara zaur scho sinamu wiseem schi pagasta lozekleem, ka wina no 1. Merza lihdſ 1. Oktoberim katrâ 3. un no 1. Oktobera lihdſ 1. Merzam katrâ 3. un 19. mehnescha deenâ sawas sehdeschanas Strautneekôs noturehs. Tanîs deenâs taps ari nodoschanas preti nemtas un pases isdotas; kas zitâs deenâs nahks, staigahs welti.

Strautneekôs, 27. Junijâ 1885.
(№ 55.) Pag. wez.: J. Sakenfels.
Skr.: Waldowsky. [455]

Wirkus pagasta walde (Dobeles apr.) dara zaur scho wiseem schi pagasta lozekleem sinamu, ka krona un pagasta nodokla isdalischana par 1885/86. gadu schê **3. Augustâ sch. g.** tiks isdarita; tambehl wisi, kam kahdas eerunas pee nodokla isdalischanas buhtu, war minetâ deenâ scheit issaziht un sawas nemeera sluhdsibas, pehz pagasta likuma 14. §, 14 deenu laikâ pee zeenigas Dobeles aprinka-teesas peenest, jo pehz tam dabuhs spreedums likumigu spehku un tiks ispildihts. [466]

Wirkus pag. waldê, 27. Junijâ 1885.
(№ 235.) Pag. wez.: J. Markewitz.
(S. W.) Pag. skr.: A. Grube.

Wadakses pagasta teesa usaizina wisus Wadakshê miruschâ, pee Spahres pagasta, Talsu aprinkî, peederoschâ dega selta **Fritscha Jeannot Grünfelda** parahdneekus, kâ ari tos, kureem nomirejs buhtu ko parahdâ, sawus parahdus un peeprasischanas wehlakais lihdſ 26. Augustam ſ. g., kas schai leetâ par weenigo isslehgschanas terminu nolikts, pee schihs pagasta teesas peenest; jo tai deenâ nepeemeldejuschees parahdu deweji taps atraiditi un parahdu nehmeji likumigi soditi. [461]

Wadakshê, 8. Julijâ 1885.
(№ 51.) Preekschs.: J. Waldmann.
Tees. skr.: Schamil.

Kauzemindes pagasta walde dara wiseem sawem pagasta lozekleem sinamu, ka krona un pagasta nodoschanas isdalischana par 1885/86. g. scheit 10. Augustâ sch. g. tiks isdarita; kam kahda peeneschana buhtu, tas to lai minetâ deenâ dara, jo wehlaku netiks klausihts. [469]

Kauzemindê, 10. Julijâ 1885.
(№ 113.) Pag. wez.: J. Zepliht.
(S. W.) Skr.: C. Egling.

Jelgawas

Keisara Aleksandera aprinka-skola.

Jaunu skolenu peeteikschanas peenems 7. Augustâ no pulksten 9—12 preekschpusdeenâ un no 4—6 pehzpusdeenâ skolas lokalâ, Esara eelâ № 4. Usnemschanas eksamens buhs 8. Augustâ, no pulkst. 9eem sahkot rihtâ. — Peeteizotees, kristibas- un baku poteschanas sihme, kâ ari beidsamâ skolas leeziba ja-usrahda. [438]

Skolas inspektors: **Sadowsky.**

Irlawas seminars.

Usnemschanas eksamens seminarâ buhs **6. un 7. Augustâ sch. g.** Peeteikschanahs seminara direktors peenem **5. Augustâ.** Teem, kas grib seminarâ eestahtees, japeenes schahdas leezibas sihmes: eewehtischanas sihme, beidsamâ skolas leeziba un no ahrsta raksts pahr weselibu. [446]

Augstai muischneezibai un wiseem **lopu un**

sirgu ihpaschneekeem

it padewigi pasinoju, ka esmu sawu dsihwokli no Kuldigas muischas uf **Kuldigas pilsehtu, Rosenfelda namâ,** Katoku eelâ, pahrzehlis. [462]

Eischens Joesche.

Jauns zilweks

ar labahm skolas sinaschanahm atrod weetu par **mahzekli C. Höpkera** andeles weetâ, Jelgawâ. [465]

Ruston, Proktor un beedr., Rihgâ,

pilsehtas Katku eelâ № 6,

wisadu semkopibas maschinu un skunstigu mehslu pahrdotawâ

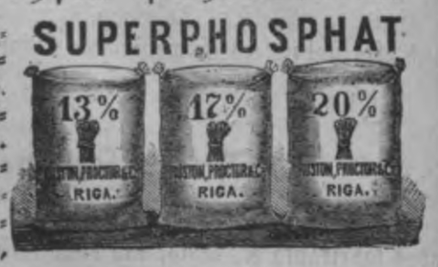

atrodahs leelâ iswehlê: **Lokomobiles** un **twaiku kulmaschinas,** is paschu fabrikas Linkolnâ; **Flöthera stiftu kulmaschinas, platsehschanas-, wehtischanas maschinas. — Wooda labibas** un **sahles plaujmaschinas. — Ekfelu maschinas. — „Tiger" sirgu grahbeklis. — Th. Flöthera** un **Rud. Sacka tschetrlemeschu** un **uniwersalee arkli. — Ehrglu arkli ar tschuguna un tehrauda strihkdehli. — Sweedru arkli, ween- un diwjuhgu, is Kockuma fabrikas, Malmejâ (Sweedrijâ),**

kas zaur labu materialu un stipru konstrukziju sewischki eewehrojami. — Ezeschas. — Sehklas apklahjeji u. t. pr. — **Dezimala swari. — Maschinu sikſnas. — Maschinu eella.** — Skunstigi mehsli, kâ: ☛ **superfasfati,** ☛ **kaulu milti, kainits, sehrskahbais amonjaks, gipsis.** — Par usdoto prozentu faturu schais mehslôs mehs usnemamees pilnigu galwoschanu.

Preeksch **Tukuma apgabala** nem apstelleschanas uf muhsu **superfosfatu** un laukſaimneezibas maschinahm preti: Tukuma aprinka-teesas registrators **Otto Vietinga kgs, Tukumâ, Pasta eelâ Nr. 9.** [1]

Sludinajums.

Pehz tam, kad Kursemes hipoteku beedribas direkzijas gada rehkinumu pahrskats 1884. gadam no rewisijas komisijas zaurskatihts un par riktigu atsihts un schi gada 18. Junijâ no generalsapulzes apstiprinahts, beedribas walde issludina, noluhkâ uf beedribas statutu 26. paragrafu, scho sawu

gada rehkinumu noslehgumu no 31. Dezembera 1884. g.

Eenehmumi.	rubl.	k.
1. **Nekustinama mantiba.**		
Nekustinamas mantibas kihlu grahm. parahds	3482200	—
2. **Beedribas nams.**		
Beedribas wezâ nama nopirkschana un isbuhwe 11988.94		
Beedribas jaunâ nama nopirkschana un isbuhwe 71347.46	83336	40
3. **Eetaises isdewumi.**		
Kustinamas mantibas un sihkako leetu wehrtiba	6215	79
4. **Wehrtspapihri.**		
Beedribai peederoschi	82760	50
5. **Kihlu grahmatu pagatawoschanas isdoschanas.**		
Par pahrak atlikuscheem kihlu grahm. blankateem	1677	76
6. **Schtempelnodoschanas.**		
Par pahrak apschtempeleteem kihlu grahmatu blankateem	139	20
7. **Atjaunodamahs maksaschanas.**		
Wehl ne-eemaksati gada rehkinumi	99069	50
Peesihmejums: Schai summâ atrodahs 76377 rubl. 29 kap., kuru samaksas pagaidu laiks pehz 70. § wehl naw notezejis.		
8. **Prasijumi no teem gruntsgabaleem, kurus beedriba eegususi un atkal tahlak pahrdewusi**	4555	23
9. **Jehkabschtates** un **Leepajas pilsmarneeki.**		
Scheem preeksch beedribai peederoschu namu buhwes pahrlaboschanas nosuhtiti	3067	97
10. **Uguns asekuranze.**		
Ne-eemaksata uguns nauda	16696	35
11. **Zaur pirkschann eeguhtâ nekustinama mantiba.**		
Nekustinamahs mantas wehrtiba	43952	52
12. **Daschadi samaksati rehkinumi**	309	91
13. **Daschadi debitori.**		
Peenahkums no Rihgas birschas . 1057.—		
Peenahkums no Rihgas komerzbankas, Leepajas nodalas 1992.37	3049	37
14. **Kursa starpibas konto's.**		
Istruhkums par metala kuponeem	183	68
15. **Kases konto's.**		
Kases sastahws	1162	63
	3828376	81

Isdewumi.	rubl.	k.
1) **Kihlu grahmatu darboschana** (Cours).		
Darbodamahs kihlu grahmatas:		
Metala wehrtê . . . . . 89800.—		
Kredita wehrtê . . . . . 3156400.—	3246200	—
2. **Pamata kapitals.**		
Schi kapitala leelums	100743	—
3. **Beedribas waldes isdoschanas konto's.**		
Atlikums no 1883. gada	9000	64
4. **Deldejams kapitals.**		
Schi kapitala leelums:		
Metala wehrtê 18219.14		
Kredita wehrtê 304078.21	322297	35
5. **Kihlu grahmatu augli.**		
Wehl ne-ismaksati augli:		
Metala wehrtê 4785.52		
Kredita wehrtê . . . . . 97975.—	102760	52
6. **Depositu rehkinums.**		
Preeksch peenahkumu atlihdsinaschanas u. t. t.	3500	51
7. **Teesu isdoschanas.**		
Wehl ne-ismaksati koroboreschanas teesu peenahkumi	196	56
8. **Atlihdsinaschana par uguns-grehkeem.**		
Wehl ne-ismaksati	5166	58
9. **Beedribas pilsmarneeku algas.**		
Wehl ne-ismaksati	1746	64
10. **Ilsetas kihlu grahmatas.**		
Ismaksai wehl ne-eesneegtas:		
Metala . . . . . 1200.—		
Kredita . . . . . 23000.—	24200	—
11. **Daschadi kreditori.**		
Kursemes kreditbeedribas krahschanas kase .	10743	33
12. **Kursa starpibas konto's.**		
Par metala kihlu grahmatahm	1820	87
	3828376	81

Wehrtspapihri.

31. Dezemberî 1884. g. atradahs beedribas kasê:

(nominal-wehrte)		(skaidrâ naudâ samaksahts)
Sudr. rubl. 3700	beedribas kihlu grahmatas (metala wehrtê)	4207 rubl. 50 kap.
„ „ 79200	„ „ „ (kredita „)	71438 „ — „
„ „ 5000	Besarabijas-Taurijas kihlu grahmatas	4815 „ — „
„ „ 500	prehmiju biketes, I. isdewuma	1165 „ — „
„ „ 500	„ „ II. „	1135 „ — „
Sudr. rubl. 88900.		82760 rubl. 50 kap.

Hipoteku beedribas kihlu grahmatu notezejuschee kuponi teek skaidrâ naudâ eemainiti:

Jelgawâ, pee beedribas kases;
Rihgâ, pee Rihgas birschas;
Leepajâ, pee Rihgas-Leepajas komerzbankas nodalas;
Jaunjelgawâ, pee Jaunjelgawas pilsehtas draudses bankas;
Bauskâ, Kuldigâ, Aisputê un **Jehkabschtatê:** no turenes krahschanas un aisdoschanas kasehm.

Jelgawâ, 11. Julijâ 1885. g.
(№ 908.) Presidenta weetâ: Direktors **K. Melville.** [473]
Sekreteeris: Melville.

Al. Diringshoff,

Salajâ muischâ,

materialu-, dselschu- un sihkpretschu pahrdotawâ,

peedahwâ

daschadu **dselsi, bleki, tehraudu, kaleju ogles, plihtes, rostes, schihberus, uguns-zeetus keegelus, zementu, akmen'oglu darwu, feenu skalus, gipsi, glahsi, naglas, pakaw'naglas, struhgu naglas, wislabako ratu smehri, maschinu ellu, taukus** u. t. t.

Enges, skruhwes, nihtes, sahgus, wihles, kaltus, chwelu dselses, swahrbstus, kabatnaschus, galodas, schkipeles, ihstas Austrijas-Steiermarkas iskaptis un **strihkus.**

Ellu un **wilnas pehrwes, lakas** un **pernizu** u. t. t.

Wislabako Anglu auschamo schkehrinu wisadâs pehrwês un nummurôs,

audeklu, pusaudeklu, schirtinu, kretonu, kartunu, parkentu, preekschautu drahnu, oderes drahnu, wates, marleju, matu audeklu, wafaras drahnu, galwas lakatus, maschinu bomeli, sihdu, knopes, willana banti, schnores, spizes, rischas, schlipses, gumijas galoschas u. t. t.

Norwegu tauk'silkes, sahli, schahwetu galu un **labakos Amerikas taukus.**

Tabaku, zigarus (Latw. tautiskos zigarus „Austra"), papirosus („Austra", Mihkla, Saulite") un **sehrkozinus** is daschadahm fabrikahm. — **Atkalpahrdeweji dabon pelnas teesu.**

Daschadas sihkprezes. [399]

Wisas prezes labâ buhschanâ **par zeescheem pilsehtas tirgeem.**

Mass maisinsch

(pauna), kurâ mehnescha pase, meldeschanahs sihme uf wahrda: „Меусъ Абрамъ Давидовичъ Глазъ", blanko wekſele preeksch 25 rubleem, pahris desmit bauschlu un 6 rubli 38 kap. skaidrâ naudâ atradahs, sch. g. 9. Junijâ ir Tukuma aprinkî nosudis. Tas, kas minetahs leetas sem schahdas adreses: „Begeрское мѣщанское управленіе (über Autz)" peesuhta, dabon 10 rubliu pateizibas algas. [458]

Akmenu krustus,

kâ ari **tschuguna krustus** eeksch

akmena kahjas

eeleek, un ari **akmena stabinus** pagatawo uf pastellejumu. — Ari

gatawus akmenu krustus, stabinus ꝛc.,

par lehtahm zenahm war dabuht pirkt pee akmenu kaleja [468]

Merkuli Gritschenkowa,
Jelgawâ, aiſ Masajeem wahrteem, Bulkowska namâ.

Salajâ muischâ superfosfatus,

kreetnâ prezê, sem galwoschanas par 13—14% kuhstoschas fosfora skahbes, tura uf lehgera un nem apstelleschanas preti uf Julija un Augusta mehnesch. nonemschanu par peenemigahm zenahm [400]

materialu- un dselschu-pretschu pahrdotawa
no
Al. Diringshoffa.

Zeen. apkahrtejeem lauzineekeem it laipni pasinoju, ka muhsu dsihwokli no manas laulatahs draudzenes lihdſ schim wadîtâ **elementar- un sagatawoschanas skola** no schi gada Augusta sahkot atradisees Pils eelâ, pretim Katoku basnizai. Pensionares pret samaksu no 50 rubl. par semesteri, atrod turpat usnemschanu; ari usturas leetas teek peenemtas maksas weetâ. Skolâ, bes sinamahm elementar-mahzibahm, mahza ari wingroschanu, dseedaschanu, Frantschu walodu un musiku; it ihpaschi meitinahm rokas darbs teek eerahdihts. Skolas nauda istaisa pa semesteri 6 lihdſ 10 rubliu. [409]

Skaidrakas sinas isdod aprinka-skolâ

E. Schmidts,
skolu inspektors Bauskâ.

Laipni pasinoju, ka manâ

sehnu-elementarskolâ,

Bauskâ, mahziba eesahkses 7. Augustâ. Peteikschanos nemschu preti no 1. Augusta sahkot, Leelajâ Bainizas eelâ № 5. Rahkoschâ pusgadâ, tâpat kâ agrakôs, peenemschu daschus turpat korteli un puhleschos wiseem spehkeem, skolenus mahzibas un tiklibas sinâ attihstiht. Maksa par pusgadu 7 rubli. [464]

NB. Pasneedsu priwat-stundas Kreewu walodâ, rehkinaschanâ u. t. j. pr., ari wijolu spehleschanâ.

Ar augstzeenibu **A. Vnue.**

Wez-Peebalgas wirspahrwaldneeks **Lorenza kgs,** pee Zehsihm, wehlahs labi mahzitu [460]

seminaristu

preeksch saweem 3 sehneem, kas gandrihs weenadâ wezumâ.

Skolenus

un skolneezes, kas Jelgawas skolas apmeklê, usnemu pensijâ, Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 57, pa trepehm augschâ. [454]

Toepffer.

Pehrku skaistus

breeschu ragus,

kas wehl uf galwas kausa atronahs, kâ ari stirnu ragus. Luhdsu laipni manim tahdas leetas peedahwaht.

Seemas mehneschôs pehrku ari katru partiju rubenu, mescha irbju un sneega wistu.

Josef Steinmann, [459]
siwju un mescha putnu pahrdotawa
Ried pilsehtâ, Augsch-Austrijâ.

Dworschischtschas muischâ,

Lidas aprinkî, Wilnas gubernâ, stahw preeksch pahrdoschanas;

1) **Weena malu-muischa,** lotî labi apbuhweta, 156 desetinas aramahs semes, plawa un ganiba; pee tam 40 desetinu skuiju mescha, pa dalai buhwkoki, un 33 desetinas mescha semes; — 7 werstes no aprinka pilsehtas un dselszela stanzijas Lidas, pee Wilnas-Rownojas dselszela.
2) **Weens semes-gabals,** 20 desetinu aramahs semes un 10 desetinu skuiju mescha, ne-apbuhwehts, 12 werstes no aprinka pilsehtas un dselszela stanzijas Lidas
3) **Weens semes-gabals,** ne-apbuhw., 121 desetina aramahs semes, 9 werstes no aprinka pilsehtas un dselszela stanzijas Lidas; — schis semes-gabals ir wiss kopâ ieb 10 desetinu leelâs balâs pahrdodams.
4) **Wairak apbuhwetu semes-gabalu** no 15, 20 un 50 desetinahm.

Tuwaki pahrdoschanas nolihgumi babonami sinaht pee ihpaschneeka, barona Lievena kga. — Adrese: Барону Ливену, въ имѣніе Дворжицо, чрезъ г. Лиду, Виленской губерніи. [403]

Ugahlê, Wentspils aprinkî, ir weenas semneeku

mahjas

ar turklaht peederoschahm semehm no 23. Aprila 1886. g. pahrdodamas.

Pirzejeem japeeteizahs pee

Ugahles muischas waldes.

Superfosfatus

no **Pakarta** un zitahm fabrikahm,

kaulu miltus

un

maschinu ellu

pahrdod par lehtu zenu [51]

K. Heilsbergis,
Jelgawâ, pee tirgus platscha, blakus apteekai.

Дозволено цензурою. Рига, 15-го Іюля 1885. г.

Drukahts pee J. W. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht 2 peelikumi.)

schanas dsihwu dalibu nehmuschi un preeku plazi jo laipni ar ikweenu parunajahs. Zik patihkami ir tur, kur kungi un saimneeki, amatneeki un pat kalpu jaunekli weenprahtigi beedrojahs, sagahdadami daudseem jautrus preekus. Wiss gahja kahrtigi un jautri. — Sadsihwes sinâ Benkawneeki gan newarehs wis sewi par wispahrigu preekschsihmi stahditees, — tomehr sawus lauzinus Benkawneeki isstrahdâ kreetni ar ahrsemes darba rihkeem, kà ari ziti ar wezajeem Kursemes arkleem un daschi pat ar tschetrlemeschu lobischanas arkleem; sawu labibinu iskuł daschi ar damskuhleju, daschi ar gepelkuhleju un ziti wezajâ rijâ. Laikrakstu Benkawneekôs netruhkst neweenâs mahjâs. Tee lasa tiklab „Latw. Awises", kà ari zitus laikrakstus un nesmahdè neweena. Benkawneeks.

No Kandawas muischas. 2. Julijâ pehrkons eespehra Kandawas muischas meschafarga Apscheneeka rijâ, kas zaur tam nodega. Skahde sneedsahs pee 1000 rubłu. Ehka apdroschinata Kursemes uguns-apdroschinaschanas beedribâ par 50 rubł.

No Bebrines. 23. Junijâ, pulksten 7ôs pehz pusdeenas, pehrkons eespehra un sapostija riju un diwus schkuhnus Uljan Aleksa kga mahjâs, un pulksten 12ôs pusnakti Jahnim Tschamana kgam peederigâs mahjâs sibena spehreens nodedsinaja diwus stallus un diwus schkuhnus.

Sasmakas meestinâ pasta stanzija eetaisita no 20. Junija, kas pilsehtinai un wisam apgabalam buhs par leelu labumu.

Krahschanas- un aisdoschanas kases dibinatas un winu likumi no Augstahs Waldibas apstiprinati: Kandawas, Dursupes, Eleijas, Kalnamuischas (pee Dobeles), Straupes, Smiltenes-Palsmares-Aumeistaru un Edses pagasteem. — —

No Suhrahm. 30. Junijâ pehrkons eespehra scheijenes Dreiju mahju laidarâ. Laidars, kà ari trihs klehtis no leesmahm tika aprihtas.

No Gramsdas. Pawasarâ issaga Gramsdas basnizas krodseneekam, Tomschewitza kgam, no stedeles stalla 2 labus sirgus, — weenu behru, otru melnu. Tomschewitza kgs issolija „Latweeschu Awisê" 50 rubłu pateizibas algas tam, kas palihdsehs sirgus atdabuht. — Behro sirgu, kam bija eewehrojama sihme, atdabuja schahdâ wihsê: Waltera kgs Blankenfeldtê nopirka sirgu no kahda Schihda. Sludinajumu awisês atradis, winsch pasinoja Tomschewitza kgam Gramsdâ. Krodseneeks, zaur leezineekeem peerahdijis, ka behrais pateesi wina sirgs, dabuja to atpakał; melno wehl nè. — Waltera kgs ir ihsts goda wihrs; winsch naw pagehrejis no Tomschewitza kga nekahdas algas; tikai preezajees, ka spehjis sneegt palihdsigu roku. Zaur Waltera kga peepalihdsibu nu jau 5 sirgi atdabuti atpakał. Schim kreetnajam tauteetim daudſ pateizibas!

No Gramsdas apkahrtnes. Swehtdeen, 30. Julijâ, sibenis eespehra Pormsahtes pagasta Siksnu mahju rijâ. Uguns aprihjusi ari wehl 2 zitas ehkas — stalli un schkuhni, kas tàpat nodeguschi. To paschu deen' ari Preekules Birschumuischas lauka schkuhnî eesperts, kas lihdſ ar paglabato ahbolinu lihdſ pamateem nodedsis. — Pirmdeen, 1. Julijâ sibenis eespehra pee Ihlaikeem kahdâs Leischu mahjâs, kuras nodeguschas. Tais paschâs mahjâs zits sibena spehreens nospehris slauzamu gowi, kuram bijis winas telinsch klaht. — Gows pati pagalam; bet telinsch palizis dsihws. — Tai paschâ deenâ krusa daschâ weetâ Leischôs apskahdejusi tihrumus. — 3. Julijâ, ap 3eem pehz pusdeenas, pahr Gramsdu leetus ar wehtru usnahza. Disch-Gramsdas Lauku muischâ wehtra tukschu lauka schkuhni apgahsa. Kahdâs mahjâs 2 leeli augłu koki — ahbele un bumbeere — nolausti. — Rudsu lauki stahw koschi un buhs drihs płaujami. — Wasareja aisſ sausuma gan panihka, bet nu jau gan atschilbs. Ar seena eewahkschanu wehl raujamees. Seena masak kà pehrn. Augłu dahrsi sola maſ augłu. Daschadi kahpari apskahdeja augłu kokeem lapinas. — Semenes pee mums labi isdewuschahs.

Leepaja. Salamonska zirkus israhda tagad tè sawas mahkslas. — Kahds jauns balbeera sellis nupat Leepajâ nonahwejees. Paschnahwibas zehlons nesinams. Sinotajs.

Wisjaunakahs sinas.

Jelgawâ, 16. Julijâ. Dubultôs. juhrmalâ, 14. Julijâ bija leela skreeschanahs ar sirgeem uſ winnineem. Schi leelâ skreeschanahs sastahweja 7 dałâs: 1) Riksheem jahschanâ starp 5 kungeem. Pirmo goda-algu dabuja Stoterfohta kgs. 2) Skreeschanâ bes kawekleem. Pirmo goda-algu dabuja barons Heykings. 3) Skreeschanâ ar kawekleem (lehzeens pahr ustaisitahm sehtahm pilnâ skreeschanâ). Pirmo goda-algu dabuja E. Heimana kgs iſ Rihgas, un otro algu — grahfs Keyserlings. Schai skreeschanâ labakais sirgs, kas wiseem ziteem bija preekschâ (baronam Grotthusam jahjot) pahrlausa kahju. 4) Weenjuhgu rikscheem braukschanâ. Ihsi preeksch mehrka sasneegschanas masajam, mundrajam sirdsinam, Burko (pa pusei Igaunis, pa pusei Anglis), kas peedereja Brückmana kgam iſ Rihgas, isdewahs teem ziteem aisschautees preekschâ. 5) Diwjuhgu rikscheem braukschanâ. Pirmo goda-algu dabuja Sellmera kgs iſ Rihgas ar saweem abeem skaistajeem, pelekajeem ehrsekeem. 6) Trihsjuhgu braukschanâ. Preeksch tam tik weens trihsjuhgs bija eeradees, kas to 2 werstu gabalu masak nekà 5 minutês nobrauza. 7) Semneeku jahschanâ uſ nesegloteem sirgeem. Eeradusches bija 8 jahtneeki; to starpâ 1 Tschigans. Schis atsneedsa beidsamais mehrki. Pirmais winnetajs jahja łoti labi. Goda-algas pastahweja wiswairak sudraba bikerôs.

Pehterburgâ, 15. Julijâ. Iſ Teheranas sino, ka Persijas waldiba nospreedusi, telegrafa saiti starp Meschedu un Saraku atkal eerihkot kahrtibâ.

Româ, 25. (13.) Julijâ. Awise „Liberta" apgalwo, ka Anglija atkal sarunas ussahkusi ar Italiju, tamdehł ka Sehlsbris apnehmees, Kartumu ruden' eenemt.

Simlâ, 25. (13.) Julijâ. Afganistanas emirs Abdurahmans dabujis no Angłu-Indijas waldibas swaigsni dahwinatu, un schis gadijums tur tizis łoti swinehts. Kabula trijôs wakarôs laistijusees weenâs ugunîs.

Wehstules un atbildes.

1. **Augsch-Kursemneekam, J. B. kgam:**
2. **N—l—da kgam:**
3. **D. A. kgam, Widsemê:**
4. **Rahjuma kgam:**
5. **—⌒ kgam:**
6. **J. K. kgam:**
7. **— — kgam:**
8. **Kahdam Tetelmindneekam:**
9. **Weesona kgam:**
10. **A. K. kgam:**

Nahkoschâ nummurâ.

11. **Kauperneeka kgam:** Juhsu wahrds 26. nummurâ starp usminetajeem jau minehts; tikai zaur drukas kłuhdu pahrgrosihts par Kuperneeku.
12. **Leelbahrscha un Jana kgeem:** Mihklu iſ Nr. 24. riktigi usminejuschi.
13. **Labprahta kgam:** Juhsu wehlescha nos tulkojuma sinâ newaram ispildiht. Bes tam Juhsu raksts ari preeksch mums pulka par garu. Ja eespehsim, wisu usnemsim; ja nè, tad stipri pa-ihsinasim.
14. **K. kgam, Irlawâ:** Sirsnigi pateizamees par Juhsu kreetno darbu.
15. **Tihzana kgam:** Nahkoschâ nummurâ.
16. **? kgam:** Sinojumus bes paraksta ne-usnemam, lai ari buhtu jo derigi.
17. **Paregona Jahna kgam:** Ne-esam leeli draugi no dseijahm un burtu mihklahm.
18. **Gedert Dombrowska kgam, Bauskâ, un Physika kgam, Jelgawâ:** 2. un 3. mihklu iſ Nr. 26. riktigi usminejuschi.
19. **J. Peterſona kgam:** Tee paschi eemesli, kamdehł jau winu reiſ sinamo rakstu newarejahm usnemt, wehl tagad spehkâ. Noschehlojam.
20. **H. D. kgam:** Pateizamees. Isleetasim.
21. **K. E. kgam:** Juhsu rakstu wehl newarejahm isleetaht, tamdehł ka ruhmes peetruhka.

Dselszeku brauzeeni.

Rihgas-Jelgawas-Moscheiku-Leepajas dselszelsch.*)

Iseet no Rihgas (Bolderajas bahnuscha): [10 10 r.], 1 40 p. p. un 7 55 w. — Nonahk Jelgawâ [11 20 pr. p.], 2 51 p. p. un 9 5 w. — Iseet no Jelgawas 3 6 p. p. un 9 21 w. — Nonahk Moscheikôs 6 15 w. un 12 8 r. — Iseet no Moscheikeem 6 54 w. un 2 28 r. — Nonahk Leepajâ 9 28 w. un 6 23 r. — Iseet no Leepajas: 10 33 w. un 2 41 p. p. — Nonahk Moscheikôs 1 31 n. un 6 49 w. — Iseet no Moscheikeem (Leepajas bahnuscha): 4 47 r. un 7 41 w. — Nonahk Jelgawâ 7 57 r. un 10 32 w. — Iseet no Jelgawas: 8 15 r., [3 53 p. p.] un 10 47 w. — Nonahk Rihgâ 9 30 r., [5 6 p. p.] un 12 w.

Rihgas-Tukuma dselszelsch.

Iseet no Rihgas (Bolderajas bahnuscha); 9 50 r., 6 p. p. un 8 30 w. — Nonahk Dubultôs: 10 55 r., 7 5 p. p. un 9 32 w. — Nonahk Tukumâ: 12 22 p., 8 32 w. un 11 n. — Iseet no Tukuma: 6 10 r., 2 55 p. p. un 9 w. — Nonahk Dubultôs: 7 42 r., 4 24 p. p. un 10 34 w. — Nonahk Rihgâ: 8 45 r., 5 30 p. p. un 11 45 w.

Rihgas-Dinaburgas dselszelsch.

Iseet no Rihgas: 6 45 r., 11 45 pr. p., 4 30 pz. p. un 7 w. — Nonahk Skrihwerôs: 8 52 r., 1 14 un 6 40 pz. p. un 8 59 w. — Nonahk Krihsburgâ: 10 38 r., 2 49 pz. p. un 10 35 w. — Nonahk Dinaburgâ: 1 20, 5 25 pz. p. un 1 10 r. — Iseet no Dinaburgas: 5 45 r., 5 pz. p., 8 40 w. — Nonahk Krihsburgâ: 7 59 r., 7 14 pz. p., 10 54 w. — Nonahk Skrihwerôs: 7 40 r., 9 34 r., 8 50 w., 12 29 w. — Nonahk Rihgâ: 9 45 r., 11 35 pr. p., 10 55 w., 2 20 r.

Labibas- un pretschu-tirgus.

Maksaja par: Jelgawâ.

1 puhru kweeschu	3 r.	25 k.	lihdſ	4 r.	— k.
1 „ rudsu	2 „	40 „	„	3 „	— „
1 „ meeschu	2 „	— „	„	2 „	50 „
1 „ putraimu	3 „	— „	„	3 „	20 „
1 „ ausu	1 „	40 „	„	1 „	60 „
1 „ sirnu	2 „	— „	„	2 „	50 „
1 „ kartufeku	— „	50 „	„	— „	60 „
1 birkawu seena	3 „	50 „	„	4 „	— „
1 pohdu sweesta	4 „	25 „	„	5 „	— „
1 birkawu baltahs sahls	4 „	— „	„	4 „	25 „
1 „ sarkanahs sahls	4 „	25 „	„	4 „	50 „
1 muzu silku	8 „	— „	„	18 „	— „
1 birkawa linu (krona)	— „	— „	„	50 „	— „
1 „ „ (brahka)	— „	— „	„	35 „	— „
1 muza linsehklu	— „	— „	„	10 „	— „
1 aſi behrsu malkas (7 p.)	18 „	— „	„	20 „	— „
1 „ „ egku (7 p.)	12 „	— „	„	14 „	— „

Par sinu.

Rihgas zeen. abonenti, kas lihdſ schim sawus eksemplarus dabuja no Minus kga, teek laipni luhgti, tos nu sanemt pee Richtera un beedra kgeem, Leelajâ Muhku eelâ Nr. 13, pretim Doma basnizai. Tàpat ari, kà jau lapas galwâ peerahdihts, tikai Richtera un beedra kgi peenem jaunas apstelleschanas uſ „Latw. Awisehm".

*) Klamburôs atrodoschee skaitli apsihmè tos wilzeenus, kas eet tikai starp Rihgu un Jelgawu, un ne tahlak.

Latw. Aw. redaktors: **W. Peitan.**

Дозволено цензурою. Рига, 15-го Іюля 1885. г.

Selta graudi.

Kad wista pereht negrib, kà tur lai zahli rodahs.
Seewas tikums ir wihra gods.
Tas pareisi sahk, kas galu apdomà.
Kas no tirgus nahk, sin wislabaki, kahds zens.
Ir daudſ ehseku, kas nenefs maisus.
Ne wiseem ehseleem garas ausis.
Noredſ no ligsda, kahds putns dsihwo eekschâ.
Newaijaga atsegt slimu, kad tas swihst, nedſ draugam pahrmest wainas, kad tas pats pahr tahm nosskumst.
Tee ir łauni zilweki, kureem aitas galwa, bet lapsas sirds.
Medus uſ mehles, bet tutenis aiſ jostas.
Wiltigi draugi skreen ar sakeem, bet dsen ar suneem.
Ne wiss kriht, kas grikojahs.
Slinkums ir nabadsibas atslehga.
Kas no uguns bihstahs, tam newaijaga par kaleju mahzitees.
Labak ar deewabihjigeem sagt, nekà ar besdeewigeem Deewu luhgt.
Mahletas pukes ne-osch.
Pahris labu ausu nokausê simts mehłu.
Kas ar suneem gulehť eet, tas ar blusahm uszełahs.
Kad nauda runà, tad ikweenam kłusu jazeesch.
Labak schodeen ola, nekà rihtu wista.
Labak spalwa rokâ, nekà putns gaisâ.
Kur putns laischahs, tur ja-eet astei lihdsa.
Bagats skopulis ir selta aka bes uhdens.
Kas peedsimis ar maku ap kaklu, tas nesin naudas wehrtibu.
Kas Deewam kalpo, tam ir labs kungs.
Uſ karstas krahsns ne-aug sahle.
Selta smehre dara mihkstas rokas.
Gadi sin wairak nekà grahmatas.
Kam naw galwas, tam newaijaga zepures.
Weeglprahtiba ir meesas kode un dwehseles ruhsa.
Karsta mihlestiba ahtri atdseest.
Kad zuhku glauda, tad ta ari dubłôs gulstahs.
Slikti kemmeht, kad matu naw.
Kam naw kałka, tas lai muhrè ar mahleem.
Weens gekis war akâ akmeni eemest, kuru desmit gudri newar iswilkt.
Jo masaka sirds, jo leelaka mehle.
Kas pret wehju spłauj, tas apkehsi sawu gihmi.
Kam jauna seewa un weza mahja, tam ir daudſ ko lahpiht.
Tam waijaga daudſ miltu, kas wiseem grib mutes aisklihstereht.

Drupas un druskas.

Silke (Clupea harengus).

No kahda laika silke jau pasihstama, pahr to wezu laiku aprakstôs maſ atrodams. Zik sinams, naw Ahdams ar sweiju nodarbojees, jo tas Paradises ahbołus zeenija un silki wehl nepasina. Noas ari naw silki pasinis, un pat wezakais Greeku stahstitajs Herodots pahr winu neka nesina. Silke atrodahs jaunakôs laikôs bagatu pilis un nabaga buhdinâ; wina der bagatam, mahgu uſ ehstgribu kairinadama, kà nabagam, wina issalkumu apmeerinaht. Silke ir gandrihſ nabagu łauschu weenigais pawalgs. Nekad tik lihgsmu seiju neredsesi, kà kad nabaga strahdneeks pehz gruhta darba sewim silki war nopirkt un to ar gahrdumu apehst.

Tagad gandrihſ it wiseem pasihstamahs silkes usturas weeta ir seemeła juhra, Atlantes juhras seemeła pusê, seemeła peekrastê no Asijas un Seemeł-Amerikas, ne augstaku, kà lihdſ 67 seemeła platuma grahdam. No seemeleem nahkdams, leelais silku bars dalahs 2 dałâs, no kurahm weena dała uſ wakareem, gar Angliju, un otra — uſ rihteem, zaur Kategata juhras zeku, uſ Austruma juhru dodahs. Schis bars topot Junija mehnesî no sweijneekeem zaur to eewehrots, ka 5—6 juhdses garumâ un 3—4 juhdses platumâ uhdens wirsus spigułojot un kà no leetus kustot. Ari ełkai lihdsiga smaka gaisu peepildot. Silkes tuwinajahs krastmalês, lai tur ikrus laistu, un top tad ar traukeem, sweijneeku rihkeem un pat rokahm kertas. Jau pee 700 gadeem, kamehr ik gada lihdſ 1000 miljonu silku teek kerts. Holandeeschi winas ker ap Jahneem pee Schetlandes un suhta uſ Holandi. Tur tahs eesahla. Darbs lihdſ pus Julijam top isdarihts. Sahlita silke ir wesseliga bariba. Mahga to war weegli sagremot. Silke tihri mahgu no głotehm, un ustur zaureeschanu kahrtibâ. Silku peenes leetà pret kaulu slimibahm. Jau sen silkes ehschana pret klepu un aissmakumu no ahrstehm eewehleta; tàpat ari pret mahgas apgruhtinaschanu zaur wairak usehschanu — pahrehschanos.

Sihpols kà slimibu atsargatajs.

Maſ jeb nemaſ buhs sinams, ka dahrsa sihpols kà slimibu atsargatajs ir derigs. Lai no slimibas isplatischanas, peelipschanas, zaur newesseliga gaisa isdeldeschanu slimneeku istabâs atsargaschana taptu panahkta, tad waijaga tikai sihpolu uſ pusi pahrgreest un weenu jeb wairak gabalus schur tur, kà uſ loga, skapja u. t. j. pr. nolikt. Otru deenu ir atkal frischi noleekami un wakarejee ugunî sadedsinami. Ari łoti eewehlams, ka wesselee zilweki un slimneeku kopeji, kuri tai paschâ istabâ usturahs, ar isspeestu sihpolu sulu sew rokas un luhpas eerihwè. Schihdi jau no wezeem laikeem scho lihdsekli ir leetajuschi, un kursch ari koleera un mehra laikâ par derigu israhdijees. To paschu ari kiploks spehjot, un wezee Egipteeschi sewim rokas, gihmi un kahju apakschas mehdsa apsmehreht. Tas ari wisôs laikôs pee sihpolu un kiploku ehsdameem zilwekeem kà wesseligs ir israhdijees, jo mehreni ehsts, tas weizina sagremoschanu, eesilda meesu un skahdigs zehrmehm, bet wairumâ bruhkehts, uspuhsch wehderu. Ari ahrigi, pee augonu mihkstinaschanas un pret daschahm ahdas slimibahm, ir sihpols un kiploks łoti derigs israhdijees. —e—

E kur skaidra meitscha!

Diwas darba meitas tà sarunajahs pawałâ:

Made: Maisi zept, kas ir gruhts darbs, man ne buht nepatihk, — wiswairak ta maises mihzischana.

Gehda: Ko Tu runà, Made! Man atkal łoti patihk maisi mihziht; jo mihzijot — paleek manas melnahs rokas baltas jo baltas, kà ar wisu dahrgakahm seepehm masgatas. E. F. S.

Wezlaiku kapa usraksts.

(Useets kahdôs wezôs kapôs no Alfreda.)

Uſ kahda kapa akmena bija rakstiti tà sastahditi burti:

kawi. Sasru. H. P. espasa.
ulêti. Knobe. id. sahsſ. E. hek.
Ap. enêt. oar. Jta. Speed. sihw.
Oja. Kon. esen. ſ. Ch. Eita.
ngl. ab. Aja.

(Usminejums 31. nummurâ.)

Lehzeju mihklas usminejums.

(Skat. 27. nummurâ.)

Atslehga.

28	39	10	61	30	41	8	59
11	50	29	40	9	60	19	42
38	27	62	49	18	31	58	7
51	12	17	32	63	48	43	20
26	37	2	47	16	33	6	57
13	52	15	64	1	46	21	44
36	25	54	3	34	23	56	5
53	14	35	24	55	4	45	22

Saturs.

1. Nu wisa daba jauki smeij,
Man ari preekus sirdî leij, —
Lehns wakar' wehjinsch schuhpojahs,
Wehl lagstigala nokungstahs.
2. Nu katris sawas azis slehds,
Pehz deenas darbeem dusehť mehds, —
Man weenam meegs wehl nerahdahs,
Jo domas stahw pee mihłakahs.

(Usminejuschi: J. Pruhſs, Jelgawâ; H. Flieder un Kantmann, — Ehdolê; E. Ch. Steebre, Leel-Mehmelê; Jahnis Dundur, Semites Reinikôs; E. Rosenknospe; J. Wolmorowitz; Adam Sakis, Jelgawâ: Kauperneeku Jurka, Leelbahrsdis un Janis; Lihse Stuberawsky, Baldonê; Julius Werner un Jacob Steinberg, — Ogleisâ; K. Osol; J. Klaweneek, Baldonê; P. Reschowsky, Wahrenbrokâ; Hur. Denau, Jelgawâ.)

Basniza un skola.

Sina.

No Ugahlehm. Ja-eet ir uſ Deewa namu, ne tikai ween, lai ar wiſu draudſi Deewu teiktu un ſlawetu, — tamdehk jau maſ eet baſnizâ; bet ſchodeen ja-eet ſanemt „ardeewas“ no ſawa gana un mahzitaja. Ka muhſu zeen. mahzitajs, Beuthnera kgs, aiſeet uſ Aiſputi, tas laſitajeem jau ſinams. Swehtdeen, 16. Junijâ, winſch ſazija Ugahles baſnizâ atſweizinaſchanahs ſprediki, pee kam gan daſcha aſarina noriteja. Kad labi draugi, — tà zeen. mahzitajs eeſahka ſawu atwadiſchanahs runu, — kahdu zeła gabalu kopâ noſtaigajuſchi un nonahk pee zeła juhtihm, kur teem jaſchkirahs, kur teem ja-eet katram uſ ſawu puſi, tad tee rokas ſpeeſchotees eekſchkigi top aiſgrahbti un kuſtinati. Teem prahtâ ſchaujahs wiſi zeła peedſihwojumi. Kopâ tee baudijuſchi zeła preekus un jautribu, kopâ tee paneſuſchi zeła gruhtibas, kopâ tee zeetuſchi raiſes, kopâ zihnijuſchees pret wehtrahm un auku un wiſôs ſchajôs apſtahkłôs tee weens otram ir bijuſchi labi draugi. Tahdas juhtas pildot tagad ari wina kruhtis. Winam jaſchkirotees pehz Deewa prahta no ſawas draudſes, ko tas eemihlejis, ar kuru kopâ tas ſadſihwojis 14 gadus meerâ un ſatizibâ. Lai gan neſinot, waj winſch ari draudſei pa ſcho laiku bijis labs draugs un zeła beedrs; tomehr to gan warot apleezinaht, ka tahds gribejis buht; lai draudſe peedodot tam wina wahjibas. Jo kà zilwekam, winam tadſchu tahdu netruhkſtot. No draudſes winam jaleezinajot, ka ta eſot bijuſi winam pateeſi labs draugs un beedrs. Par to tai daudſreiſ pateizahs. Lai Deewa ſwehtiba weenumehr aplaimotu Ugahles draudſi! Lai Deewa ſwehtibas, laizigas un muhſchigas pilnibas, draudſes lozekli taptu ſwehtiti pahrpahrim eijoſcheem, ſaſpaiditeem, ſakratiteem mehreem. — Un tas teeſcham notikſchot, ja eewehroſchot mahzibu, ko tas pee ſchkirſchanahs draudſei paſneedſ un pee ſirds leek. Ta atrodama Mat. 6, 33. un ſkan tà: „Bet dſenatees papreekſchu pehz Deewa walſtibas un pehz wina taiſnibas, tad jums wiſas ſchahs leetas taps peemeſtas.“ — Zeen. runatajs lika pee ſirds, lai dſenahs pehz Deewa taiſnibas un debeſs walſtibas leetahm, lai kopj meeru, ſatizibu, mihleſtibu, pateeſibu, lai ſargà ſawu dahrgo Lutera tizibu, lai to ne-atdod par kahdu eezeretu laizigu labumu. Ta doſchot ſpehju, pretim ſtahweht wiſahm dſihwes aukahm, kas ne reti bahrgi puhſch, ta palihdſeſchot zihnitees pret ſadſihwes wilneem un tos uſwareht. Tad wehl papamahzija, lai wezaki audſè ſawus behrnus pareiſi un kriſtigi, lai radina labôs tikumôs un kriſtigâ dſihwoſchanâ. Pateizahs wezakeem, ka tee, kamehr winſch pahrraudſijis mahju mahzibu, behrnus ſmuki un mihli mahzijuſchi, ka behrni droſchi un mundri winam preekſchâ gahjuſchi un ar preeku rahdijuſchi, ko jau prot. Nowehleja ſkolai un ſkolotajeem labas ſekmes nahkotnê. Kà ſkola, kalnâ buhdama, tahku pahrſkata Ugahles nowadu, tà lai no winas iſpluhſtu ari gara gaiſmas ſtraumes uſ wiſahm puſehm, nowadneekus apgaiſmodamas. — Lai Deewa ſwehtiba ari bagatigi iſgahſchahs pahr muhſu bijuſcho mahzitaju un wina darbeem jaunajâ weetâ! n.

Miſiones ſwehtki.

Sewiſchki tizibas ſwehtki pee mums uſ ſemehm wehl gan maſ modê. Mehs bihſtamees wirſitees ahrâ iſ eerobeſchotahm eeraſchahm. Un tomehr peenahkahs: Kriſtu paſludinaht ikkatrâ ſinâ. Muhſu tſchaklee baſnizas apmekletaji teek zaur tahdeem tizibas ſwehtkeem no jauna uſmundrinati; attahłaki dſihwodamee, kas zitadi reti baſnizâ atnahk, peedalahs tomehr ſtiprâ mehrâ pee ſchahdeem ſwehtkeem un teek no winu ſawadibas pee pateeſibas peegreeſti. Uſ ſchahdeem ſwehtkeem ſanahk beidſot kopâ lozekli iſ daſchadahm draudſehm; tà tad ari teek zaur wineem gara weeniba ſtiprinata un wiſôs dalibneekôs apſinaſchanahs modinata, zik ſwehta un dahrga leeta ir muhſu tiziba un winas augli. Tahdas domas pahrnehma manu dwehſeli, kad es lihdſ ar tuhkſtoſcheem draudſes lozekleem Jahnu deenâ Dobeles Latweeſchu draudſes mahzitaja muiſchas meſchinâ nogahju, Dobeles prahweſta aprinka Latweeſchu miſiones ſwehtkeem peedalitees.

Uſ pakalna bija jauks altaris uſtaiſihts; pahr to pazehlahs kanzele; klauſitaji ſehdeja un ſtahweja tahs preekſchâ atrodoſchâ eeleijâ; uſ pretim ſtahwoſcha pakalna bija dſeedataju koris ſawu weetu eenehmis. Dſeeſmas tika dſeedatas beſ muſikas pawadiſchanas; laikam tahs truhkuma dehł. Muhſu draudſês negrib un negrib muſikas kori tà iſplatitees un eeweeſtees, kà par peemehru Widſemes Igaunu dałâ. — Jau ſwehtku atklahſchanas deewakalpoſchana darija łoti aiſgrahboſchu eeſpaidu; ihpaſchi kwarteti, ko pee tam dſeedaja, dſeedataju koris bija teizami eemahzijees. Miſiones ſprediki tureja Leel-Auzes mahzitajs W. Sakronowiczs pahr Jahn. 10, 16. wahrdeem. Uſ miſioni muhs ſkubinajot: paganu poſts, kriſtigà mihleſtiba un muhſu Kunga leelà apſolîſchana. Pehz tam Dobeles Latweeſchu draudſes mahzitajs Seebergis dewa plaſchu pahrſkatu pahr ewangeliſkahs Lutera miſiones ſwehtigo darboſchanos pee Tamułeem Indijâ un paſkubinaja draudſes, uſ 1. Kor. 15, 58. ſtutedamees, ſtingreem un nelokameem buht un arweenu wairak peenemtees ta Kunga darbâ. Meſchamuiſchas mahzitajs H. Seeſemanis pamudinaja uſ miſioni pee Schihdeem, iſklahſtidams leelahs gruhtibas, kas pee tam pahrſpehjamas, kà ari tahs pahreſtibas, kas pret Schihdeem tizibas ſinâ teek parahditas. Ka Schihdu peegreeſchana pee kriſtigas tizibas ari Schihdu paſchu tautiſkà garâ war notiktees, to runatajs ihſi peerahdija, atgahdinadams kuſteſchanos, kas 1868. gadâ Skolianâ (Moldawâ) iſzehlahs, kur Kriſtus tizigi Schihdi paſchi ſawâ ſtarpâ trihsweenigà Deewa wahrdâ kriſtijahs un pee patlaban no adwokata Joſefa Rabinowitſcha Kiſchinewâ dibinatahs ſabeedribas „Jaunahs Deribas Schihdeem“ peebeedrojahs. Pehz tam Jelgawas mahzitajs L. Katterfelds lika pee ſirds eekſchejo miſioni; ta eſot arweenu roku rokâ gahjuſi ar ahrejo miſioni, bet ahrejà miſione arweenu pirmà zeku taiſijuſi. Tikai pehz tam, kad ſirdis preekſch ſchihs leelahs Deewa walſtibas leetas eeſiluſchas, ari eeraduſees mihleſtiba un lihdſzeetiba pahr nabageem un poſtâ eſoſcheem ſawu paſchu ſtarpâ. Runatajs dewa pehz tam pahrſkatu pahr Jelgawas diakoniſu nama darboſchanos (łoti patihkami bija dſirdeht, ka tur 20 gadu laikâ lihdſ 5600 ſlimneeku palihdſibu un atweeglinaſchanu baudijuſchi) un wehlejahs, ka tahdas eeſtahdes ari uſ laukeem tiktu eetaiſitas, kas ari warbuht uſ preekſchu Bukaiſchôs un Dobelê notiks. — Pehz tam uſaizinaja Dobeles Wahzu mahzitajs Dr. Bielenſteins, dſihwaki peedalitees pee palihdſibas kaſes, plaſchi iſſtahſtidams winas iſplatito, ſwehtibas pilno darboſchanos wiſâ leelajâ Kreewu walſtî. Mums buhs labu dariht katram, bet wiswairak ſaweem tizibas beedreem. Plaſchaki runatajs apſihmeja, kur muhſu Latweeſchi leelajâ Kreewu walſtî iſkaiſiti un kà pee ſcheem iſkaiſiteem par baſnizu un ſkolu gahdahts. Swehtkus nobeidſa ar deewakalpoſchanu Kalnamuiſchas prahweſts Rutkowskys, ſirſnigâ luhgſchanâ iſluhgdamees Deewa ſwehtibu pee wiſeem kriſtigas mihleſtibas un ſchehlſirdibas darbeem.

Kaut gan deena bija karſta, un ſwehtki puſpeektas ſtundas ilgi wilkahs, tad tomehr atſtahjahm ſwehtku weetu ar pazeltu ſirdi un prahtu, apnemdamees uſ preekſchu, zik eeſpehjams, no ſawas puſes tahdus un tamlihdſigus ſwehtkus pabalſtiht. H. S.

Kahds wahrds behrnu wezakeem.

Jaunakee laiki pagehrahs, ka wezaki ſawus behrnus zeek ſpehdami leek ſkolot. Un tas pareiſi! Jo ſkolas dod behrneem mantu — ſirds un prahta gaiſchibu uſ wiſeem wehlakeem dſihwes zełeem, — ko ne ſagki, ne ruhſa neſpehj iſnihzinaht. Reti wehl gan tahdu wezaku pahri atradihs, kas to neſaprastu un ſaweem behrneem mahzibu atrautu. Pawiſam to jau ari tahdi wezaki wairs neſpehj; jo tagadejee ſkolas likumi wiſu maſakais winu behrneem trihs ſeemas ſkolu mahzibu peeſchkir. No ſkolu un mahzibas eenaidneekeem jeb pretineekeem tè ari runaht negribu, bet it ſewiſchki no teem, kuri ſawus behrnus ſkolodami, tomehr, ar wiſu labako gribu ſawus behrnus mahzidami, pret ſew un ſaweem behrneem łoti gruhti daſchâ ſinâ noſeedſahs, un tad buhtu bijis labaki, ka tee nemaſ tik daudſ par ſawu behrnu ſkoloſchanu nebuhtu ruhpejuſchees. Pahr ko tè gribu runaht un wezakeem pee ſirds likt, ir pateeſiba, iſ amata un dſihwes peedſihwojumeem ſmelta. Sahkſim no gala! Ar to, mihli wezaki, mums wehl nepeeteek, ka ſaweem behrneem mahzibu — ſkolu — dodeet jeb leekeet dot, bet augoſcheem behrneem ir wehl jo leelaka waijadſiba pehz ſpehzigas meeſas uſturas — baribas. Zik ilgi gan tihrumu ars, ſehs un no ta labus eeneſigus augłus gaidihs, ja nemehſlos; un ko no tihruma zaur mehſleem panahkſi, to paſchu zaur ſpehzigu baribu no ſawa behrna, tas ir: weſeligu zilweku, kas mahzibas gruhtumus paneſihs un nenoguris mahziſees. Mahziba nogurdina wairak, un meeſai, ja ta naw labi uſkopta zaur pilnigu pa-ehſchanu un weſeligu baribu, ſkahdigaka, nekà darbs. Buhtu wehlakais laiks, ka wiſâs pagaſta ſkolâs, kà jau daſchâs, bet łoti maſâs ir, — taptu behrneem bariba ſkolâ wahrita. Kas tad nu tagad ir behrnu leelakà uſtura? Sauſa maiſe, ſaſkahbis beeſpeens — turklaht nepeeteekoſchi — retu reiſ ſilke un wehl retaki ſweeſts par aiſdaru. Sirds waj puſchu plihſt un aſaras negriboſchi azîs ſpeeſchahs to redſot, ka behrni mundri rudenî ſkolâ ſanahk, bet kà lihki iſ tahs pawaſarâ top iſlaiſti. Daudſreiſ ari tahs paſchas ſauſas maiſes aptruhkſt, un pirmais ſolis uſ ſagſchanu gribot negribot ir jaſper. Daudſ reiſ atkal ar apbrihnoſchanu ir janoſkatahs, kà behrns, ſawu ſauſu maiſi grauſdams, aiſ taupibas ſawa maſà bundulina faturu — kuru uſ weenu reiſ waretu apehſt — uſſluhko, un tikmehr taupa, kamehr ſeſtdeena ir peenahkuſi — un tad ta faturu ſapeleju-ſchu uſ mahjahm pahrneſs. Wezaki tad preezajahs, ka behrns maſ ehdot un eſot taupigs — bet to ne buht neredſ, ka noleeſè, nodehd un ka dihglis uſ neweſelibu un mirſtibu kaulôs iſperinajees. Behdigi, bet teeſa! Bet nu atſtahſim pagaſta ſkolu un nahkeet, mihli wezaki, manim wehl weenu ſoli lihdſ. — Laba dała wezaku ſuhta ſawus behrnus pilſehtas ſkolâ, jo roziba to atwehl un behrnam ir mundrs, dedſigs prahts uſ mahziſchanos. Bet kà nu tè klahjahs? Skolas nauda, grahmatas ir dahrgas, — ah, tas ker makâ! Nu ir padoms dahrgs! Bet atrod jau zeku, kà to zitadâ wihſê war aiſtaupiht. Meklè lehtus kortełus, dod behrnam paſchi maiſi lihdſ un ne koſtê, un zerè tahdâ wihſê iſdoſchanas pamaſinaht. Bet kur paleek ſelta padoms: kas lehti pirkts, tas dahrgi ſamakſahts! — Pee daudſeem ſkolas behrnu korteli un koſtê nehmejeem apjautajees, dabuju atbildi: ja, redſeet, kad behrnus ſtingri uſraugam, ka tee mahzahs un wakas brihſchôs pa pilſehtu apkahrt nekleijo, tad behrni ſin ſaweem wezakeem ſcho un to eerunaht, un wezaki, behrnus paklauſidami, iſnem tos no korteła un dod tur, kur teem wiſu wału łauj. Tè nu ir behrni ar meeru un ſinams, ari wezaki. Bet nu, mihli wezaki, nahkeet atkal manim lihdſ. Korteli paſchâ ir wairak draugu kopâ, — ſmehkè, dſer alu — ari daſchu reiſ brandwihna netruhkſt, ſpehlè kahrtis, danzo, — ſinams, ari pee tam meitenes ir waijadſigas. Atklahtâs un nomału weetâs redſ ſehnus un meitenes jauki pahr mihleſtibu tehrſejot. Uſ upes draugi un draudſenes laiwâ pawiſinajahs. Ja, wehl eetu weenukſoli tahłak, Jums, wezaki, ko rahdiht — bet — newaru to ar wahrdeem klaiji runaht; jo tas Jums tak par daudſ buhtu, un man paſcham drebuki pahr kauleem eet. Skolas darbi top wahji padariti — mahziba eet lehni uſ preekſchu, jo daſchi peedſihwojumu eeſpaidi behrna prahtu no mahzibas aiſkawè, turklaht paſchu dotà koſte meeſu ir nogurdinajuſi. Ir paſihſtams, ka behrni, paſchu koſti ehſdami, ir daſchas deenas pawiſam beſ wiſas pahrtikas bijuſchi, gawedami. Schee nelabumi ir nowehrſchami, ja labi uſ tam luhkos, kur ſawu behrnu korteli un koſtê nodod. Behrns ir wezaku dahrgakà manta, un to eewehrojot, nebuhs uſ wiſadeem lehtumeem, kas daſchâ ſinâ ar nelabumeem ſaweenoti, luhkot. Tad ween droſchi war buht, ka puhlini nebuhs welti, un par preeku ſew ſkolotu un tikumigu behrnu buhſi iſaudſejis. Rakſtitajs łoti wehlahs, ka ari ziti laikrakſti ſchihs rindinas uſnemtu. —e—

Semkopiba un ſaimneeziba.

Negatawo kartufełu ehſchana.

Tà ſauzamee jaunee kartufeli allaſch ir zeenita preze, un proti ne tik pee gahrd'ehdejeem, bet pee jebweena, kas labpraht ehd kartufełus, un kam pagahjuſchà gada kartufeli ihſti wairs negrib eet pee ſirds.

Ja, un kas tikai reiſ dabujis baudiht jaunos kartufełus, tas, tà ſakot, wezos negrib wairs eeredſeht ne azu galâ; beſ tam ſchee ari jau beiguſchees daſchâ ſaimneezibâ, un no ziteem tos negrib eetapinaht waj par teem iſlaiſt naudu.

Eekam tapina waj pehrk wezos kartufełus, labak kerahs pee jaunajeem, kas atron uſteikſchanu ne ween pee rokmeitas, bet pee wiſas ſaimes, tapehz aba, ka tee łaujahs weeglaki nolobitees un pawiſam jo gahrdaki.

Zik ſcho rindinu wezigam rakſtitajam atminâ iſ ſawas jaunibas gadeem, tad ſaimneeze tolaik ſawu kalponi preekſch Jehkabeem, 25. Julija mehneſcha deenas, labpraht nelaida wiſ dahrſâ, jaunos kartufełus ſarakt wahriſchanai; jo par daudſ agru kartufełu ehſchanu toreiſ wiſpahrigi tureja ne tik par iſſchkehrdeſchanu, bet it ihpaſchi ari par ſkahdigu weſelibai, un tamdehk meerigi nogaidija lihdſ tam laikam, kur wareja domaht, ka jaunee kartufeli pareiſi attihſtijuſchees un tuwojahs eenahkſchanai. To ſaimneezes noprata pee ta, kad kartufełu lakſti nehmahs palikt tà kà magkenit eedſelteni.

Jebſchu nu ari ſchahda ſihme jaunakajôs laikôs, kur no 1846. gada pee mums eeſtahjahs paſihſtamà kartufełu ſehrga, wairs naw droſcha, ihpaſchi ari kopj daſchadas agrejo kartufełu ſortes, tad tomehr tik daudſ ir ſkaidri ſinams, ka pa leelakai dałai jaunajo kartufełu ehſchanu uſſahk pahrak agri, un ka ta nekahdâ wihſê naw deriga weſelibai.

Tik-ko parahdijees kur kahds ſeedinſch lakſtu galâ, jau ari nemahs pahrmekleht teem zelmu un iſlaſiht leelakajos kartufełus. Iſwahra tos, atron puſlihdſ ſmekigus, un pehz maſ deenahm grib tikai wehl ehſt jaunos kartufełus.

Kas dſihwo leelako pilſehtu tuwumâ, to gan ari wilina augſtajahs zenas, kahdas makſà par friſchajeem kartufełeem. Ja ſchee tikai druſku leeli, tad tas ar to jau pilnâ meerâ, beſ ka apdomatu, ka kartufełu leelums wehl nepeerahda wiſ winu gatawibu jeb eenahkſchanos.

Ceronahs tad ari druſku ſpeedejs, zaur-eeſchana, wemſchana u. t. t., tad to tikai maſ ko eewehro, waj dod tam wainu gan ari zitahm buhſchanahm.

Ne reti pilſehtâs weſelibas polizeja apdraudè kahdu koku augłu ehſchanu, ihpaſchi daſchu pluhmju ſorti, aiſleedſ to pahrdoſchanu un atnem pat negatawus augłus; bet ſchee augli, ja tikai kokôs pareiſi eetezejuſchees, weſelibai nekad naw tik ſkahdigi, kà negatawi un nepilnigi attihſtijuſchees kartufeli, un teeſcham nebuhs par łaunu, kad publiku uſ to klaiji daram uſmanigu, ihpaſchi kur Ciropas deenwidôs jau no jauna atkal ploſahs niknà koleera ſehrga.

Starina Mika.

Pławu uſezeſchana.

Semkopibâ daudſ peenahkumu, kas wiſpahrigi wehl naw atſihti, naw atraduſchi weetu un nepeezeeſchami waijadſigu apkopſchanu. Ne tamdehk, it kà ſemkopjeem truhktu jo wairak ſapraſchanas un ſparas, nekà zitu darbu waj amatu łaudihm. Kamehr Rihgâ wehl wed tirgû ar ſalmeem aiſbahſtas peena muzinas, kamehr tè katram beſ iſſlehgſchanas wehl atwehlehts, maiſes bodês ar paſcha rokahm iſmekletees ſawu „ſpranzmaiſi“, tamehr pilſehtneeki wehl naw wiſ daudſ pahraki par lauzineekeem. Bet tas ir laikrakſtu pateizigs uſdewums, ka tee arweenu un arweenu pahrrunà un norahda uſ wainahm, kamehr teem laimejahs, peepalihdſeht pee to atzelſchanas. Tà tas ari eet ar pławu apkopſchanu, ſcho wiſpateizigako kulturas ſemi; to nenolihdſina, to nemehflo, tai ne-uſwed derigas ſemes, negahdà par noſuſinaſchanu un pludinaſchanu, ihſi apmeerinajahs ar to, ſahli ſawahkt ween- waj diwreiſ gadâ. Jt ihpaſchi neprot zeeniht pławu uſezeſchanu pa laikeem. Zik ſwariga, zik teizama tahs iſdariſchana, to ſtarp zitu peerahda profeſora Anderegy mehginajumi, pehz kuŗeem kahdas pławas tſchetri lihdſigi leeli gabali iſdewa ſchahdu raſchu:

1. ne-ezehts un nemehflots . . . 377 mahrz. ſeena
2. ne-ezehts, bet mehflots . . . 833 „ „
3. ezehts, bet nemehflots . . . 770 mahrz. ſeena
4. ezehts un mehflots . . . . 1563 „ „

Ezeſchas iſplehſch ſuhnas, iſpoſta neſahles, iſlihdſina kurmju zehlumus waj ſkudru puhłus, wehdina ſemi, notihri wezahs ſahles dałas. Lai wiſu to panahktu, ezeſchahm waijaga lozitees un zaur ſawu ſwaru eekertees pławas nelihdſenumôs, waijaga buht aſahm un newaijaga peekeſeht. Praſtahs tihruma ezeſchas uſ to naw derigas; jo wairak pławu ezeſchahm waijaga buht lozeklainahm. Tahdu ezeſchu lozekli darinati ihpaſchi iſ tſchuguna płahtitehm, kurâs eeſkruhweti pa trim tehrauda ſobeem. Płahtites ſawâ ſtarpâ ſatura kopâ kehdes, zaur ko aba ezeſchahm nahk ta eeſpehja, aiſnemt pławas nelihdſenahs weetas. Ezeſchana iſdarama wiſderigaki ſauſâ laikâ, tuhlit pehz ſeena nowahkſchanas, waj ari płikſalnâ un pawaſarâ, kad ſeme apkuſuſi ap zellu dſiki. Drehgnâs pławâs tad ari ſirgi ne-eeſtrigs. C. O. L—ch.

Petrolejas trauku tihriſchanai

wiſderigaki ir friſchi dedſinati kałki. Muzas tihrijamas tahdâ wihſê, ka tahm iſnem weenu dibinu un tad tahs lihdſ pat malai pee leij ar uhdeni, un katrâ muzâ eemet 2 mahrzinas nelaſchetu kałku. Drihſ iſiruſchee kałki wairak deenu muzâ top apmaiſiti un reiſâ ari muzas eekſcha pareiſi norihweta. Sakrezejuſi petroleja beidſot no muzas galdeem weegli nokaſama, un lihdſ ar to ari ſmaka buhs ſuduſi. Lihdſigi ari war iſtihriht glahſes traukus.

Druſkas.

Daudſ ſlimneeku zeeſch karſtâ laikâ ar iſſutumeem, kas tà ir dſeedejami: Nem 2 olu (pautu) baltumus, uſſchkuhmè, peeleij ſchpirtu un ſmehrè maiſijumu uſ jehlumu, — tuhdał karſtumu nonems un wainu dſeedehs. M. Phyſik.

Smehre preekſch ſahbakeem.

Preekſch ahdu kamaſchahm, ſahbakeem, ir ta wiſu labakà ſmehre rizinus elka.

Дозволено цензурою. Рига, 15-го Іюля 1885. г.

Latw. Awiſchu redaktors: W. Peitan.

Drukahts pee J. W. Steffenhagena un dehla.